

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

Presorted standard
U.S. Postage
PAID
Berwyn, IL
Permit No.408

Czech Mission, P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804

No 4 - APRIL 2004

Nejstarší slovenské kostely v Chicagu

Svatého Josefa a Nanebevzetí Panny Marie

První kostel pro slovenské katolíky v Chicagu byl vybudován severovýchodně od plzeňské oblasti 730 W. na 17. ulici. Byl zasvěcen svatému Josefovi. Stavbu řídili čeští benediktini z nedalekého kláštera sv. Prokopa, který byl odtud vzdáleným asi osm městských bloků. Cihlová stavba, která je odsud v dobrém stavu, byla kombinací kostela a školy a byla dokončena roku 1906. Prvním farářem zde byl Otec Emery Gottschall, rodák z Trnavy. Jeho nástupcem byl Otec Jan Olšovský, který přivedl k rozkvětu školu, která měla tehdy 221 žáků a byla vedena sestrami benediktinkami z Lisle. Za působení dalšího faráře Otce Jana P. Rondzika dosáhla farnost svého vrcholu. Škola byla rozšířena ze 4 na 8 tříd. Byla vybudována společenská hala pro 850 osob a také fara a klášter. Do farnosti tehdy patřilo 300 slovenských rodin. Za svou plodnou činnost byl Otec Rondzik odměněn titulem Monsignora. V letech 1950 - 1960 nastává na území farnosti příliv mexického obyvatelstva a kvůli stavbě nové dálnice Don Ryan, pouhý jeden blok od farních budov, bylo zbouráno mnoho desítek rodinných domů. V lednu 1968 arcidiecéze rozhodla připojit slovenskou farnost sv. Josefa k sousední farnosti Boží Prozřetelnosti na Union a 18. ulici. V současné době je budova bývalého kostela sv. Josefa využívána Katolickou charitou jako středisko aktivit pro mládež španělského původu a nese název „El centro de la causa.“ Na slovenský původ ještě ukazuje nápis „Škola“ vytesaný do kamene nad vchodem do budovy a uvnitř v hale nad jevištěm nápis „Vítáme Vás.“ Tam kde byl dříve prostor pro kostel je nyní víceúčelový sál, který slouží pro sport a kulturu. Tak dílo prvních slovenských katolíků v Chicagu dodnes slouží dobrému účelu.

Druhou slovenskou farností v Chicagu se stala farnost Nanebevzetí Panny Marie. Byla zřízena pro Slováky žijící v okolí 24. ulice a Kalifornia boulevardu a byla ustanovena 15. srpna 1903. Proza-

timním administrátorem byl jmenován Otec Alojz Kollar, který nejprve sloužil mše svaté ve veřejné škole John Spry. Po něm se stal farářem pro Slováky Otec Petr Klois, který pro ně celebroid mše svaté v českém kostele sv. Ludmily na 24. ulici a Alabany ulici. Po smrti Otce Kloise 1908 pečovali o slovenskou komunitu čeští benediktini od sv. Prokopa. Roku 1913 byl pro Slováky ustanoven nový farář Otec Andrej Mareček. V té době měli již Slováci v Chicagu několik spolků jako: Jednotu, První katolickou slovenskou unii, Dámskou slovenskou katolickou asociaci a další. Tyto spolky sbíraly peníze pro postavení školy a kostela. Otec Andrej Mareček zakoupil pozemek na rohu 24. ulice a Kalifornia boulevardu, kde byl 12. července 1914 položen základní kámen rozlehlé dvouposchodové cihlové budovy, ve které byla v suterénu farní hala, nad ní kostela a nahoře škola. Kostel zasvěcený Nanebevzetí Panny Marie byl slavnostně vysvěcen 8. listopadu 1914 arcibiskupem Jakubem E. Quigley. Téhož podzimu přišly slovenské sestřičky sv. Cyrila a Metoděje z pensylvánského kláštera v Danville, aby otevřely farní školu. Roku 1916 byl Otec Mareček přeložen k slovenskému kostelu sv. Jana Křtitele na jihu Chicaga a na jeho místo nastoupil Otec Ludvik Neuwirth, který se zasloužil o postavení kapličky Panny Marie Nanebevzaté ve farní zahradce.

Když v prosinci 1919 po Otcu Neuwirthovi přišel do farnosti Otec Josef F. Rondzik, našel ji těžce zadluženou, že jí hrozilo vyvlastnění a školu zavřenou. Pustil se však do práce a s nadlidským úsilím se mu podařilo farnost duchovně oživit. Především se soustředil na náboženské spolky ve farnosti, pořádal společenské podniky, navštěvoval jednotlivé rodiny, zapojil do řízení farnosti schopné muže a ženy. Znovu otevřel farní školu, kde se výuky ujaly sestry sv. Františka z Joliet. Tak začala farnost opět vzkvétat, zbavila se všech dluhů a vzrůstal počet jejích členů. Stříbrné jubileum

Bývalý kostel sv. Josefa

farnosti se slavilo 19. srpna 1928. Celebrantem byl bratr Otce Josefa farář u slovenského kostela sv. Josefa Otec Jan P. Rondzik. Otec Josef Rondzik byl farářem u Panny Marie Nanebevzaté 28 let, až do své smrti 7. prosince 1947. Potom byl farářem jmenován Otec Julius Chvojka, který se narodil ve Svätom Juraji na Slovensku, ale vyrostl ve farnosti sv. Bonifáce na severozápadní straně Chicaga.

2. března 1950 zachvátil kostel Nanebevzetí Panny Marie katastrofální požár, který úplně zničil farní halu, v kostele hlavní oltář a silně poškodil vnitřek celé budovy. Díky velkodušné podpoře domácích farníků a všech ostatních slovenských farností chicagské oblasti se podařilo Otcu Chvojce kostel obnovit, takže v něm 13. září 1953 mohl zdejší kardinál Samuel Stritch oslavit zlaté jubileum farnosti. O pět let později byl postaven dnešní klášter, do kterého se nastěhovaly sestřičky, které až dosud bydlely v malém bytě za kostelem.

Pokračování na str. 14

Foto na titulní straně:

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Chicagu postavený v roce 1914

JITRO VELIKONOČNÍ

Gerard Manley Hopkins

*Rozlom nádobku, pomaz jej nardem,
nepočítej, kolik peněz vydáš,
zdob ho perlami, opály, sardem,
nemluv o chudých jak Jidáš.
To nejdražší Kristu nabídni,
vždyť je jitro velikonoční!*

*Buduj chrám, sám svatostánkem bud',
ač je prázdný, naplní se již.
Vino pij, jež převzácnou má chuť,
závrať nebeskou v něm okusíš.
Hlasy trub a struny harf ať zní,
dnes je jitro velikonoční!*

*Zadrž kouzlo, které oblak tají,
poučení od země si vem,
květy k nebi oči otvírají,
v jáсотu povstává jarní den,
i ty shod' krunýř zimy,
oblékni se v jitro velikonoční!*

*Krása dosud v šatech popelových,
parfémem žalostí vonící,
zvadlý květ ve vlasech rozčuchaných,
ztěžklým krokem smutně tančící,
plnými doušky teď už smí
pít jitro velikonoční.*

*Najdi Boží dům, protlač se davy,
jež se kolem jeho stolu tísni,
splyň se všemi hlasy díky, slávy,
k chvále Trojici v jediné písni.
Ať se každé ráno v každém dni
změní v jitro velikonoční.*

Ze sbírky "Svíce uvnitř" - 2002,
přeložil otec biskup Josef Hrdlička

Mistr Theodoricus - Tři Marie u Ježíšova hrobu

Bůh nás skrze svého vzkříšeného Syna vykoupil a přijal za své syny: ať vás naplní svou radostí a svým požehnáním.

Kristus pro nás získal nárok na svobodu Božích dětí: ať vás naučí užívat pravé svobody a dá vám dědický podíl ve svém království.

Kristus nás povolal skrze víru a křest ze smrti k životu: ať vám ukazuje cestu k věčné spáse a připraví vám místo v domě svého Otce.

**Pokoj Kristův a radost v srdci
Vám všem i Vaším rodinám
přeje o letošních Velikonocích**

*Fr. Dušan Hladík a
Redakční rada Hlasů národa a
Rada České Misie v Chicagu*

LITURGICKÁ ČTENÍ

3.neděle velikonoční - 25.dubna 2004

1.ČTENÍ - Sk 5, 27b-32, 40b-41

Čtení ze skutků apoštolů.

Velekněz začal apoštoly vyslýchat: „Přísně jsme vám přece zakázali, že v tom jménu už nesmíte učit. Přesto však Jeruzalém je plný toho vašeho učení a chcete na nás přivolat pomstu za krev onoho člověka.“ Ale Petr a ostatní apoštolové na to řekli: „Více je třeba poslouchat Boha, než lidi. Bůh našich otců vzkřísil Ježíše, když vy jste ho pověsili na dřevo a zabili. Ale Bůh ho povýšil po své pravici jako vůdce a spasitele, aby Izraeli dopřál obrácení a odpuštění hříchů. A my jsme svědky těchto událostí, stejně i Duch svatý, kterého Bůh dal těm, kdo ho poslouchají.“ Dali pak apoštoly zbičovat a zakázali jim mluvit ve jménu Ježíšově. Pak je propustili. A oni odcházeli z velerady s radostí, že směli pro to jméno trpět příkoří.

2.ČTENÍ - Zj 5, 11-14

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, měl jsem vidění a uslyšel jsem hlas velkého množství andělů shromážděných kolem trůnu, bytostí a starců - bylo jich na milióny a tamilióny - a volali silným hlasem: „Beránek, který byl zabit, si zaslouží, aby přijal moc, bohatství, moudrost a sílu, čest, slávu i chválu!“ A všechno tvorstvo na nebi, na zemi, v podsvětí i na moři, a vše, co je v nich, jsem slyšel volat: „Tomu, který sedí na trůně, i Beránkovi přísluší chvála, čest, sláva i moc na věčné věky!“ Tu ony čtyři bytosti přidaly: „Amen!“ a starci padli na tvář a poklonili se.

EVANGELIUM - Jan 21, 1-19

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš se znovu zjevil svým učedníkům, a to u Tiberiánského moře. Zjevil se takto: Byli pohromadě Šimon Petr, Tomáš zvaný Blíženec, Natanael z galilejské Kány, synové Zebedeovi a ještě jiní dva z jeho učedníků. Šimon Petr jim řekl: „Půjdu lovit ryby.“ Odpověděli mu: „I my půjdeme s tebou.“ Vyšli tedy a vstoupili na loď, ale tu noc nic nechytili. Když už nastávalo ráno, stál Ježíš na břehu, ale učedníci nevěděli, že je to on. Ježíš se jich zeptal: „Dítky, nemáte něco k jídlu?“ Odpověděli mu: „Nemáme.“ On jim řekl: „Hodte síť na pravou stranu lodí, a najdete.“ Hodili ji tedy, a nemohli ji už ani utáhnout pro množství ryb. Tu onen učedník, kterého Ježíš miloval, řekl Petrovi: „Pán je to!“ Jakmile Šimon Petr uslyšel, že je to Pán, přehodil přes sebe svrchní šaty - byl totiž oblečen jen nalahko - a skočil do moře. Ostatní učedníci dojeli s lodí - nebyli od země daleko, jen tak asi dvě stě loket, a táhli síť s rybami. Když vystoupili na zem, viděli tam žhavé uhlí a na něm položenou rybu a vedle chléb. Ježíš jim řekl: „Přineste několik ryb, které jste právě chytili.“ Šimon Petr vystoupil a táhl na zem síť plnou velkých ryb, bylo jich stořícipadesát. A přesto, že jich bylo tolik, síť se neprotrhla. Ježíš je vyzval: „Pojďte sníst!“ Nikdo z učedníků se ho neodvážil zeptat: „Kdo jsi?“ Věděli, že je to Pán. Ježíš přistoupil, vzal chléb a dal jim, stejně i rybu. To bylo už potřetí, co se Ježíš zjevil učedníkům po svém zmrtvýchvstání. Když posnídali, zeptal se Ježíš Šimona Petra: „Šimone, synu Janův, miluješ mě více než tyto?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě miluji.“ Ježíš mu řekl: „Pas mé beránky.“ Podruhé se ho zeptal: „Šimone, synu Janův, miluješ mě?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě miluji.“ Ježíš mu řekl: „Pas moje ovce.“ Zeptal se ho potřetí: „Šimone, synu Janův, miluješ mě?“ Petr se zarmoutil, že se ho potřetí zeptal: „Miluješ mě?“ a odpověděl mu: „Pane, ty víš

všechno - ty víš, že tě miluji.“ Ježíš mu řekl: „Pas moje ovce. Amen, amen, pravím ti: Dokud jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodils, kam jsi chtěl. Ale až zestárneš, vztáhneš ruce, a jiný tě přepásá a povede, kam nechceš.“ To řekl, aby naznačil, jakou smrtí oslaví Boha. A po těch slovech ho vyzval: „Následuj mě!“

4.neděle velikonoční - 2.května 2004

1.ČTENÍ - Sk 13, 14.43-52

Čtení ze Skutků apoštolů.

Pavel a Barnabáš šli z Perge a dostali se do Antiochie v Pisidii. Tam šli v sobotu do synagógy a posadili se. Přišlo za nimi hodně židů a pohanů, kteří ctili Boha. Pavel a Barnabáš s nimi rozmlouvali a povzbuzovali je, aby zůstali věrni Boží milosti. Následující sobotu se sešlo takřka celé město, aby si poslechlo Boží slovo. Když však židé viděli takové množství, naplnilo je to žárlivostí, odporovali Pavlovi, když mluvil, a vedli rouhavé řeči. Tu Pavel i Barnabáš jim řekli otevřeně: „Vám nejprve se mělo hlásat Boží slovo. Ale proto, že ho od sebe odmítáte a nepokládáte se za hodné věčného života, obracíme se k pohanům. Neboť tak nám to nařídil Pán: Určil jsem tě za světlo pohanům, abys byl spásou až na konec země.“ Když to uslyšeli pohané, radovali se a velebili slovo Páně. A přijali viru všichni, kdo byli určeni k věčnému životu. Tak se slovo Páně šířilo po celé té krajině. Židé však poštváli zbožné ženy z vyšších vrstev a přední muže města, vyvolali proti Pavlovi a Barnabášovi pronásledování a vyhnali je ze svého území. Oni si na svědectví proti nim setřásli prach z nohou a odešli do Ikónia. Učedníci však byli plni radosti a Ducha svatého.

2.ČTENÍ - Zj 7, 9.14b-17

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, viděl jsem veliký zástup, který by nikdo nespočítal, ze všech národů, kmenů, plemen a jazyků; stáli před trůnem a před Beránkem, oděni bílým rouchem, s palmami v rukou. A jeden ze starců mi řekl: „To jsou ti, kdo přicházejí z velikého soužení; roucho si do běla vyprali v Beránkově krvi. Proto jsou před Božím trůnem a ve dne v noci mu slouží v jeho chrámě. A ten, který sedí na trůně, se k nim sníží a bude s nimi bydlet. Už nikdy nebudou mít hlad ani žízeň, nebude už do nich pražit slunce ani jakýkoli jiný žár, protože Beránek, který je uprostřed před trůnem, bude je pást a vodit k pramenům živé vody. Bůh sám jim setře každou slzu z očí.“

EVANGELIUM - Jan 10, 27-30

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl: „Moje ovce slyší můj hlas; já je znám a ony jdou za mnou. Já jim dávám věčný život. Nezhynou navěky a nikdo mi je nevyrvé z rukou. Můj Otec, který mi je dal, je větší než všichni a z Otcových rukou je nemůže vyrvat nikdo. Já a Otec jedno jsme.“

5.neděle velikonoční - 9.května 2004

1.ČTENÍ - Sk 14, 21b-27

Čtení ze skutků apoštolů.

Pavel a Barnabáš se vrátili do Lystry, Ikónia a do Antiochie. Utvrhovali tam učedníky a povzbuzovali je, aby byli ve víře vytrvalí, protože do Božího království vejde jen tehdy, když hodně vytrpíme. V jednotlivých církevních obcích jim po modlitbě a postu ustanovili starší a poručili je Pánu, v kterého uvěřili. Potom prošli Pisidií do Pamfýlie a hlásali slovo Páně v Perge. Pak odešli do Atálie. Odtamtud odpluli lodí do Antiochie, kde byli kdysi doporučení milosti Boží k dílu, které teď ukončili. Když tam přišli, svolali církevní obec a vypravovali, co všechno Bůh s nimi vykonal a jak otevřel bránu k víře pohanům.

2.ČTENÍ - Zj 21, 1-5a

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, spatřil jsem nová nebesa a novou zemi - dřívější nebesa a dřívější země zmizely, ani moře už není. A uviděl jsem svaté město, nový Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha, bylo vystrojeno jako nevěsta okrášlená pro svého ženicha. A uslyšel jsem od trůnu mohutný hlas: „Hle - Boží stan mezi lidmi! Bůh bude s nimi přebývat, oni budou jeho lidem, a on - Bůh s nimi - bude jejich Bohem. On jim setře každou slzu z očí, nebude už smrti ani zármutku, nářku ani bolesti už nebude, protože starý svět pominul.“ A ten, který seděl na trůně, řekl: „Hle - všechno tvořím nové!“

EVANGELIUM - Jan 13, 31-33a. 34-35

Slova svatého evangelia podle Jana.

Když Jidáš odešel, Ježíš řekl: „Nyní je oslaven Syn člověka a Bůh je oslaven v něm. Je-li Bůh v něm oslaven, oslaví Bůh i jeho v sobě, a hned ho oslaví. Dítky, jen krátký čas jsem s vámi. Nové přikázání vám dávám: Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás, tak se navzájem milujte vy. Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku k sobě navzájem.“

6.neděle velikonoční - 16.května 2004**1.ČTENÍ - Sk 15,1-2.22-29**

Čtení ze Skutků apoštolů.

Někteří lidé přišli z Judska (do Antiochie) a poučovali bratry: „Nedáte-li se podle mojžíšského zvyku obřezat, nemůžete dojít spásy.“ Pavel a Barnabáš se však s nimi dostali do hádky a úporně se s nimi o to přeli. Bylo proto rozhodnuto, aby se kvůli této sporné otázce Pavel, Barnabáš a někteří z nich odebrali k apoštolům a starším do Jeruzaléma. Tehdy se apoštolové a starší spolu s celou církevní obcí rozhodli, že ze svého středu vyberou několik mužů a pošlou je s Pavlem a Barnabášem do Antiochie, totiž Judu, kterému říkali Barsabáš, a Silu - vedoucí muže mezi bratry. A po nich poslali toto psaní: „Apoštolové a starší posílají bratrský pozdrav bratrům v Antiochii, Sýrii a Kilíkii, obráceným z pohanství. Dověděli jsme se, že vás někteří lidé z našeho středu znepokojili a popletli svými řečmi, ačkoli k tomu nedostali od nás žádné pověření. My jsme se tedy jednomyslně rozhodli, že vybereme některé muže a pošleme je k vám zároveň s naším drahým Barnabášem a Pavlem, lidmi, kteří nasadili svůj život pro našeho Pána Ježíše Krista. A tak jsme vypravili Judu a Silu, aby vám to vyložili ještě ústně. Rozhodl totiž Duch svatý i my, že vám nemá být ukládáno žádné další břemeno kromě těchto nutných věcí: vyvarovat se toho, co bylo obětováno modlám, krve, masa z udušených zvířat a smilstva. Budete-li se těchto věcí chránit, jednáte správně. Buďte zdraví.“

2.ČTENÍ - Zj 21,10-14.22-23

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Anděl mě přenesl v duchu na velkou a vysokou horu a ukázal mi Svaté město, Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha a září Boží vznešeností. Jiskřilo jako nejvzácnější kámen, jako křišťálově průhledný jaspis. Mělo silné a vysoké hradby s dvanácti branami, na nich dvanáct andělů a jména nadepsaná na nich jsou jména dvanácti izraelských kmenů. Tři brány ležely k východu, tři brány k severu, tři brány k jihu a tři brány k západu. Městské hradby mají jako základ dvanáct kamenů a na nich dvanáct jmen dvanácti Beránkových apoštolů. Chrám jsem v něm však nespasil, neboť Pán Bůh vševládny a Beránek - to je jeho chrám. A toto město nemá zapotřebí ani slunečního, ani měsíčního světla, protože ho ozařuje Boží velebnost. Jeho světlem je Beránek.

EVANGELIUM - Jan 14,23-29

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo a můj Otec ho bude milovat, a přijdeme k němu a učiníme si u něho přibýtek. Kdo mě nemiluje, nezachovává moje slova. A přece slovo, které slyšíte, není moje, ale mého Otce, který mě poslal. To jsem k vám mluvil, dokud ještě zůstávám u vás. Ale Přímluvce Duch svatý, kterého Otec pošle ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl já. Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne ten, který dává svět, já vám dávám. Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí. Slyšeli jste, že jsem vám řekl: ‘Odcházím’ a ‘zase k vám přijdu’. Kdybyste mě milovali, radovali byste se, že jdu k Otci, neboť Otec je větší než já. Řekl jsem vám to už teď, dříve než se to stane, abyste uvěřili, až se to stane.“

7.neděle velikonoční - 23.května 2004**1.ČTENÍ - Sk 7, 55-60**

Čtení ze Skutků apoštolů.

Štěpán, plný Ducha svatého, pohleděl k nebi a spatřil Boží slávu a Ježíše, jak stojí po Boží pravici. A zvolal: „Vidím nebesa otevřená a Syna člověka, jak stojí po Boží pravici!“ Oni se však dali do velkého křiku, zacpávali si uši a všichni se na něho zuřivě vrhli. Pak ho vyhnali ven za město a začali ho kamenovat. Svědkové si přitom složili svrchní šat k nohám jednoho mladého muže - jmenoval se Šavel. Tak Štěpána kamenovali. A on se modlil: „Pane Ježíši, přijmi mého ducha!“ Klesl pak na kolena a hlasitě zvolal: „Pane, nepřičítej jim tento hřích.“ A po těchto slovech skonal.

2.ČTENÍ - Zj 22, 12-14. 16-17.20

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Já, Jan, uslyšel jsem hlas, který mi řekl: „Hle, přijdu brzy a moje odplata se mnou, abych odměnil každého podle jeho činů. Já jsem alfa i omega, první i poslední, začátek i konec. Blaze těm, kdo si vypírají šaty; budou mít právo na strom života a na vstup branami do Města. Já, Ježíš, poslal jsem svého anděla, aby vám svědčil o tom, co se týká církevních obcí. Já jsem výhonek (z Davidova kořene) a Davidův potomek, zářivá jitřní hvězda.“ Duch i nevěsta volají: „Přijď!“ Kdo to slyší, ať také zvolá: „Přijď!“ A kdo žízní, ať přijde: kdo touží po živé vodě, ať si ji vezme zadarmo. Ten, kdo to zaručuje, říká: „Ano, přijdu brzy!“ Amen, přijď, Pane Ježíši!

EVANGELIUM - Jan 17, 20-26

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš pozvedl oči k nebi a modlil se:

„Otče svatý, prosím nejen za své učedníky, ale také za ty, kdo pro jejich slovo uvěří ve mne: ať všichni jsou jedno. Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni ať jsou jedno v nás, aby svět uvěřil, že ty jsi mě poslal. A slávu, kterou jsi dal mně, dal jsem já jim, aby byli jedno, jako my jsme jedno: já v nich a ty ve mně. Tak ať i oni jsou v dokonalé jednotě, aby svět poznal, že ty jsi mě poslal a žeš je miloval, jako jsi miloval mne. Otče, chci, aby tam, kde jsem já, byli se mnou i ti, které jsi mi dal, aby viděli mou slávu, kterou jsi mi dal, protože jsi mě miloval už před založením světa. Spravedlivý Otče, svět tě nepoznal, ale já jsem tě poznal, a tito moji učedníci poznali, že jsi mě poslal. Dal jsem jim poznat tvé jméno a dám poznat, aby láska, kterou jsi mě miloval, byla v nich a abych byl i já v nich.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 4.března do 8.dubna 2004

Politické události

**Václav Klaus
navštívil Brusel**

Prezident Václav Klaus se rozhodl navštívit administrativní centrum Evropské unie - Brusel. Jako hlava státu zavítal do institucí EU vůbec poprvé. Ve čtvrtek 4.března se zde setkal s předsedou Evropské komise Romanem Prodim, šéfem Evropského parlamentu Patem Coxem a vysokým představitelem pro zahraniční politiku Javierem Solanou. Politici debatovali hlavně o financování Evropské unie, ale také například o sjednocení Kypru či pátém výročí vstupu České republiky do NATO. Setkání se odehrálo v přátelské atmosféře. Klaus předsedu EK upozornil na prohlubující se finanční propast mezi náročnými aktivitami Evropské unie a jejími příjmy. Podle něj by EU měla zredukovat své ambice, dokud nezíská dostatek prostředků. "Nemyslím, že je možné přistoupit na falešnou optiku toho, že země, která platí více a méně dostává, má jiný názor než ta, která je na tom opačně. Myslím, že více musí platit ty země, které žádají více společných evropských politik, bez ohledu na to, zda z nich tyjí nebo netýjí," řekl podle www.ceskenoviny.cz při jednom rozhovoru. Zároveň se přiklonil k názoru, že by členské státy měly ročně do evropské kasy dávat částky, které nebudou přesahovat jedno procento HDP. Nyní je horní hranice stanovena na 1,24%. Prezident si také lehce postěžoval na bariéry, které člen-

ské státy staví volnému pohybu pracovníků nových členských zemí.

**Česká odpověď na teror
v Madridu: soustrast a
bezpečnostní opatření**

V pondělí 17.března v poledne se v evropských metropolích na tři minuty zastavil čas, lidé vyjadřovali úctu obětem čtvrté atentátu na vlaky v Madridu, při nichž zahynulo 201 osob a 1500 lidí bylo zraněno. Česká republika se připojila - rozezvučely se sirény, televize a rozhlas o tři minuty posunuly polední zpravodajské relace, na okamžik se přerušil i provoz na ruzyňském letišti. Kromě ticha na počest obětí teroristických útoků ČR reagovala také tím, že zpřísnila bezpečnostní opatření. Zvýší se policejní dozor v metru a na místech s větší koncentrací obyvatel. Mluvčí České správy letišť řekla Hospodářským novinám, že bezpečnostní kontroly pasažérů a zavazadel, do nichž mají být zapojeni i speciálně vycvičení psi, budou odpovídat úrovni kontrol na letištích v Londýně nebo Frankfurtu. Na pražském letišti se objevil i obrněný transportér. Přísnější kontroly jsou samozřejmě i na hraničních přechodech. V souvislosti s přijatými opatřeními vyzval ministr vnitra Stanislav Gross občany ke shovívavosti, spolupráci a větší pozornosti k tomu, co se kolem nich děje. Dále řekl, že nemá informace o přímé hrozbě útoku u nás, ale celkové nebezpečí v Evropě je velmi vysoké, a proto opatrnost je na místě.

**"Projekt cela" na
Václavském náměstí**

Několik čtverečních metrů v blízkosti sochy svatého Václava se v pondělí 16.března proměnilo v symbolické kubánské vězení. Sedmdesát pět osobností českého politického i kulturního života si v něm postupně "odsedělo" jednu hodinu. Společnost Člověk v tísni chtělo touto netradiční formou protestu připomenout první výročí rozsáhlých represí na Kubě, při kterých bylo uvězněno a k dlouhým trestům odsouzeno 75 představitelů demokratické opozice a novinářů. Prvního "odsouzeného", Šimona Pánka ze společnosti Člověk v tísni, do cely zavřel primátor Prahy Pavel Bém. V úvodním projevu připomenul asi stovce diváků události roku 1989 a zdůraznil, že to není tak dávno, kdy ani český národ neměl svobodu. Písní Řekni ďáblu ne podpořil protest také katolický kněz a senátor Svatopluk Karásek. Od pondělního poledne do čtvrté 15. hodiny se v cele vystřídali například senátor Jan Ruml, výtvarník David Černý nebo herec Tomáš Hanák. Celá akce vyvrcholila ve čtvrtek protestním shromážděním před kubánským velvyslanectvím. Na otázku, co je smyslem symbolického vězení v srdci Evropy, Šimon Pánek odpověděl: "Chceme připomenout rok od uvěznění 75 lidí formou nadsázky na absurditu 21. století, kdy v globalizovaném světě mohou být lidé odsouzeni za své politické názory. Praha má na Kubě silný zvuk, lidé tam se dozvědí, že na ně někdo myslí."

**Prezident Klaus
poprvé navštívil Senát**

Václav Klaus ve čtvrtek 18.března poprvé ve své pre-

zidentské funkci navštívil horní komoru Parlamentu. V projevu k senátorům kritizoval velký počet zákonů. Právo je podle hlavy státu ve svém dnešním rozsahu v České republice špatně aplikovatelné. Klaus našel pochopení u předsedy Senátu Petra Pitharta, který by chtěl, aby tato instituce zamítala poslancům nové zákony častěji než dosud. Pithart chce dokonce upravit Ústavu tak, aby poslanci měli menší šanci přehlasovat senátory při novém projednávání vrácené normy. Společně se poté domluvili, že bude prezident navštěvovat Senát jednou ročně.

**Senátoři neschválili
zákon o zásluhách
prezidenta Beneše**

Senátoři zamítli návrh zákona, jenž zní: "Prezident Beneš se zasloužil o stát." Pro hlasovalo jen 12 z 65 přítomných, a tak se zákon vrací zpět do Poslanecké sněmovny. Tam se o něm bude hlasovat zřejmě v polovině dubna. "Nelze uzákonit interpretaci dějin, zákon se nemůže stát učebnicí dějepisu," zdůvodnil odmítnutí v LN Martin Mejstřík. Podle předsedy poslanců ČSSD Petra Ibla dolní komora senátorské veto přehlasuje. "Když jsme zákon projednávali, získal velkou podporu. Jsem si jistý, že to tak zůstane. Tento zákon považuji za určitý symbol," citovaly Ibla LN.

A vojně je konec,

rukovali poslední branci

Letošní odvedenci už nepoznají, jaké to je být mazákem. I těch 1800 vojáků, kteří narukovali 30.března jako poslední branci v historii povinné vojenské služby v Česku, sice projde během prvních dvou měsíců základním výcvikem, ale pak se budou věnovat již jen rušení kasáren.

Domů se vrátí na Vánoce, po devíti měsících služby. Od 1. ledna 2005 budou sloužit jen vojáci z povolání. Konec vojny se projeví i odlivem chlapců plnicích civilní služby. Zařízení, která je zaměstnávala, budou muset počítat se zvýšením výdajů na provoz. S podobným problémem se setkají i na Hradě, kde využívají vojáků jako hradní stráž. ČR tak míří k profesionální armádě. Na reformu se počítá s výdaji ve výši 6 miliard Kč. Završena by měla být v roce 2008, kdy by mělo v armádě sloužit pouze 35 tisíc lidí - 26200 vojáků a 8800 občanských zaměstnanců, což je polovina dnešního stavu. Kroky k profesionalizaci armády podnikají i jiné země východní Evropy. Od letošního roku má pouze vojáky z povolání Slovinsko, do deseti let plánují podobné změny v armádě i Bulharsko, Maďarsko, Rumunsko a Slovensko.

Prezident slavnostně otevřel Sazka Arénu, vláda akci ignorovala

Sazka Aréna, která se považuje za nejmodernější víceúčelovou halu Evropy s unikátní konstrukcí stropu, jenž není podepřen jediným pilířem, byla slavnostně otevřena 27. března. Za necelý měsíc v ní začne MS v ledním hokeji. Zatímco prezident Václav Klaus přestřihával pásku, ministři v čele s premiérem Vladimírem Špidlou akci kvůli řediteli Sazky Aleši Husákovi bojkotovali. Ten rozhněval vládu výrokem, že Špidla není vítán na sobotním ceremoniálu (vláda odmítla dát státní garanci na úvěry potřebné k výstavbě haly). Tríhodinovou show uváděli Marek Eben a Štěpán Škorpil. Po trubačích Hradní stráž, kteří uvítali prezidenta, a několika desítkách bubeníků nastoupili ta-

nečníci s výrazovým tancem na hudbu Bedřicha Smetany v doprovodu Pražského symfonického orchestru. Na velkých obrazovkách při tom mohli přítomní sledovat, jak probíhala stavba haly od položení základního kamene. Jako první zazpívala operní pěvkyně Eva Urbanová, která překvapila hlavně při duu s Petrem Kolářem (We are the champions). Na podiu se vystřídali bývalí Golden Kids (Helena Vondráčková, Marta Kubišová, Václav Neckář), Radovan Lukavský, Arakain s Ondřejem Hejmou, Alešem Brichtou a Petrem Jandou. Kromě rockerů se mohli diváci těšit snad ze všech žánrů - vystoupili ještě např. Petr Hapka, Bambini di Praga, Jožka Černý s moravskou cimbálovou muzikou, Elan, Jiřina Jirásková a mnoho dalších. Výrazné osobnosti hokejové historie jako František Tíkal, Jiří Holeček, Jaroslav Jiřík a další převzaly symbolický dres s číslem, které připomínalo nejúspěšnější rok jejich kariéry. Promluvili svazový šéf Karel Gut a René Fasel, prezident Mezinárodní hokejové federace. Když už se večer chýlil ke konci, převzala olympijská vítězka Dana Zátopková od jednoho z architektů haly symbolický klíč a předala jej šéfovi Sazky Husákovi. Ten vzápětí spolu s prezidentem Klausem a pražským primátorem Pavlem Běmem přestřihl pásku. Poté zazněla státní hymna v podání 2042 dětí vybraných z 15 nejlepších sborů celé ČR.

Potrasy zůstanou legální

Poslanecká sněmovna 30. března rozhodla, že provádění potratů bude v České republice dál legální. Proti kontroverznímu návrhu zakazujícímu interrupce hlasovalo 134 ze 170 přítomných. Sou-

časná legislativa počítá s tím, že žena může jít na potrat bez jakéhokoliv omezení do 12. týdne gravidity, ze zdravotních důvodů je možné ukončit těhotenství i později. Osm lidoveckých poslanců (např. Jan Kasal a Jiří Karas) a Petr Pleva z ODS požadovali, aby lékaři šli za provedení umělého přerušení těhotenství na pět let do vězení. Dále by se až na rok mohl za mřížemi ocitnout muž, který by svoji partnerku k potratu přesvědčoval. Interrupci povoloval návrh pouze v případech ohrožení života ženy či znásilnění. Předkladatelům zákona se podařilo rozprout bouřlivou diskusi, projednávání novely už několik měsíců provázela přesvědčovací kampaň jejich odpůrců i zastánců. Počet potratů v Česku klesá, loni jich bylo cca 43 tisíc, což je nejméně od roku 1958, kdy byla interrupce uzákoněna. (I tak však zaujímá ČR jedno z čelních míst na světě v počtu umělých potratů. Pozn. red.) V Evropě je ve většině států umělé přerušení těhotenství povoleno, avšak v Polsku, Irsku a Portugalsku je stále zakázáno.

Špidla stihl za týden navštívit Madrid, Brusel a Helsinky

Španělsko se 24. března rozloučilo s obětmi pumového útoku z 11. března. Smutečního obřadu v katedrále Almudena se zúčastnilo 1500 truchlících, mezi nimiž byli i politici. Nechyběli ani český premiér Vladimír Špidla nebo ministr zahraničí Cyril Svoboda. Z Madridu se pak přesunuli do Bruselu, kde se druhý den konal summit EU. Původně měli Evropané řešit hlavně to, proč se jim nedaří ekonomicky předejít USA, jak si to slíbili před čtyřmi lety v Lisabonu, ale vzhledem

k tomu, že všichni byli myšlenkami spíše v Madridu, program se zásadně změnil. Summit ovládl boj proti terorismu a hledání cesty, jak se víc semknout a obrnit proti nepříteli. Receptem se má stát nová instituce protiteroristického koordinátora a vzájemná pomoc při případném napadení. Od pondělka už byl Špidla na oficiální návštěvě ve Finsku. V Helsinkách jednal s prezidentkou Tarjou Halonenovou, s předsedou parlamentu a šéfem sociální demokracie Paavem Lipponeem, kterého považuje za svého přítele a jehož případnou kandidaturu na post předsedy Evropské komise hodlá podpořit. Po setkání s premiérem Mattim Vanhanenem kritizoval omezení pohybu pracovních sil v EU (Finsko chce chránit svůj pracovní trh dva roky). Po prohlídce metropole šéf české vlády v Helsinkách přednášel na téma Co Česká republika očekává od svého členství v EU. Špidla si také prohlédl jedno z nejstarších finských měst Porvoo a navštívil nejstarší finskou jadernou elektrárnu Loviisa. Finsko je jedinou zemí EU, která pokračuje v budování jaderných elektráren. Podle Špidly už ale zanedlouho jediná nebude. Helsinky prosazují myšlenku, že každý stát má právo si zvolit, jakým způsobem bude energii vyrábět. V minulosti také podpořily Česko ve sporech o Temelín.

Také Ostrava otevřela moderní víceúčelovou halu

V Ostravě, jednom z dvou pořadatelských měst blížícího se MS v ledním hokeji, představili 6. dubna víceúčelovou halu. Stalo se tak jen deset dní po otevření pražské Sazka Arény. Na rozdíl od hlavního města se však nejedná o novou stavbu. CEZ Aréna, jak

zní její oficiální název, je kompletně zrekonstruovaný a přejmenovaný Palác kultury a sportu, který stojí v ostravských Vítkovicích od roku 1986. Inovace stadionu zahrnovala nejen úpravu interiéru (nové osvětlení, ozvučení, vzduchotechniku, stánky s občerstvením, rekonstrukci ledové plochy, větší šatny a zázemí), opravy se dočkaly i příjezdové komunikace a také kapacita parkovišť se zvýšila. Celkové náklady na přestavbu se vyšplhaly na 690 milionů korun. Novou éru vítkovické haly začal koncert španělského pěvce Joseho Carrerese. Hlavní motivací pro její rekonstrukci byl však nadcházející hokejový šampionát, od 24.dubna hostí Ostrava zápasy skupin B a C. Vzhledem k jejich obsazení se největší nápor fanoušků čeká ze Skandinávie a ze Slovenska. Po skončení MS se hala opět stane dějištěm rozličných kulturních a sportovních akcí a i nadále bude domácím prostředím hokejistů Vítkovic.

Ze Slovenska

Slovensko ekonomickým tygrem střední Evropy

Podle zveřejněných statistik činil hospodářský růst Slovenska v minulém roce 4,2%. Slovensko tak dynamikou vývoje předběhlo nejen Českou republiku, ale i ostatní státy Evropy. Největší podíl na výši růstu měl hlavně příchod od zahraničních investorů, kteří se přestali Slovensku vyhýbat, a někteří mu dokonce dávají přednost před sousedními zeměmi. Navzdory hospodářskému růstu hodnotí Slováci ekonomiku země spíše kriticky. Největší rozdíly jsou ve vnímání vývoje mezd a nezaměstnanosti. Například inflaci odhadují více jak dvoj-

násobnou. Nezaměstnanost je podle nich stále nad dvacetiprocentní hranicí, skutečná se pohybuje kolem sedmnácti procent. V letošním roce se růst slovenské ekonomiky opět odhaduje na více jak čtyři procenta.

Slovensko vstoupilo do NATO

Čekání na členství v NATO skončilo pro Slovensko a dalších šest zemí (Lotyšsko, Litvu, Estonsko, Bulharsko, Rumunsko a Slovinsko) 29.března. Premiéři nových členských zemí odevzdali ve Washingtonu ratifikační listiny stvrzující vstup do aliance ministerstvu zahraničí USA, které ochraňuje smlouvu o založení NATO. Poté je spolu s premiéry Chorvatska, Makedonie a Albánie, které o vstup teprve žádají, přijal v Bílém domě prezident George Bush. Slovensko nemělo daleko k tomu, aby se členem stalo už v roce 1999, spolu s Čechy, Maďary a Poláky. Tehdejší vláda Vladimíra Mečiara však neměla důvěru aliance. V pátek 2.dubna v bruselské centrále NATO slavnostně vztyčili vlajky nových členů a uskutečnila se první ministerská jednání rozšířené organizace. NATO má 26 členů, z nichž 19 bude i v EU, čímž se v alianci výrazně posílí evropský pilíř. Názorově jsou však noví členové orientovaní spíše proamericky, což ukázala loňská irácká krize a jejich jasná podpora USA (snad s výjimkou Slovinska). Rozšíření určitě neusnadní hledání konsensu, kterým aliance rozhoduje. Podle slovenského deníku Pravda však šéf NATO Jaap de Hoop Scheffer nevidí potřebu systém rozhodování měnit. V Rusku vyvolalo nové rozšíření aliance vlnu výhrad. Nesouhlasí především s

leteckým střežením pobaltských hranic.

Vladimír Mečiar překvapivě zvítězil v prvním kole prezidentských voleb

Bývalý trojnásobný premiér a předseda opoziční Lidové strany-Hnutí za demokratické Slovensko (LS-HZDS) Vladimír Mečiar získal 32,7% hlasů. Druhý skončil s 22,3% hlasů Mečiarův bývalý spolustraní Ivan Gašparovič z opozičního Hnutí za demokracii. Protože žádný z kandidátů nezískal 3.dubna nadpoloviční většinu hlasů, uskuteční se 17.dubna druhé kolo voleb. Do něj postupují dva kandidáti s nejvyšším počtem hlasů z kola prvního - Mečiar (*1942) a Gašparovič (*1941). Ze hry o prezidentské křeslo vypadl původně favorizovaný ministr zahraničí Eduard Kukan (Slovenská křesťanská a demokratická unie), který za Gašparovičem zaostal o 3644 hlasů (0,19%). "Jsem zklamaný, ale život jde dál," reagoval podle MF Dnes Kukan, který několik měsíců vedl žebříčky oblíbenosti prezidentských kandidátů. Doplatil zřejmě i na nejednotnost koalice, která se nedokázala shodnout na společné nominaci (např. František Mikloško za vládní KDĽ získal 6,5%). Šanci obhájit mandát definitivně ztratil prezident Rudolf Schuster, pro kterého hlasovalo 7,4% voličů. Přestože se podle průzkumů očekávala 75% volební účast, přišlo k urnám necelých 48% voličů. Ke zvolení ve druhém kole bude stačit prostá většina hlasů. Slovenští politologové dávají větší šanci Mečiarovi. Ten podle Hospodářských novin uvedl, že pokud se stane prezidentem, na křeslo předsedy své strany nerezignuje. Mečiar i Gašparovič

avizovali, že jejich první zahraniční cesta v prezidentské funkci by vedla do Prahy.

Referendum bylo neplatné, předčasné volby nebudou

Spolu s volbami hlavy státu se na Slovensku 3.dubna konalo také referendum o předčasných parlamentních volbách. Protože se ho zúčastnilo necelých 36% voličů, je neplatné (zapotřebí bylo více než 50%). Z těch, kdo hlasovat přišli, si předčasné volby přálo téměř devět z deseti občanů. Všelidové hlasování vyvolalo na protest proti "antisociální" politice vlády Mikuláše Dzurindy odbory. Iniciativu záhy podpořila většina parlamentních opozičních stran v čele se Směrem Roberta Fica. Petici za vypsatí plebiscitu podepsalo více než 600.000 lidí. "Myslím, že pro Slovensko je dobré, že nebudeme mít předčasné parlamentní volby. Je to dobrá příležitost, abychom dokončili rozběhnuté reformy a myslím, že je to pro vládní koalici nová šance," reagoval podle Hospodářských novin Dzurinda. Sobotní všelidové hlasování bylo již šestým v historii samostatného Slovenska. Dostatečný počet voličů přišel ale pouze loni, když se rozhodovalo o vstupu do Evropské unie.

Ekonomika

Česká ekonomika i nadále poroste pomalu, ale jistě

Podle analýzy hospodářského vývoje v roce 2003, kterou zveřejnil Český statistický úřad 15.března, rostla česká ekonomika o jednu desetinu procenta rychleji, než se čekalo. Hrubý domácí produkt se v ČR zvýšil o 2,9% oproti předpokládaným 2,8%. Domácí ekonomika tak posílila ve srovnání s předloňskou o 2,2%. Letos ekonomové očeká-

kávají více než tříprocentní nárůst. Hlavním tahounem se v loňském roce staly investice firem, které zesílily koncem roku, a spotřeba domácností. Firmy vkládaly peníze zejména do budov a staveb a investovaly také do pořízení strojů a zařízení. Kupní síla domácností posílila úměrně k nárůstu reálných mezd o 5,5%, objevil se zvýšený zájem o nákupy na úvěr. Nejvíce peněz lidé utratili zejména za mobilní technologie a dopravu, rozdíl mezi celkovou částkou oproti roku 2002 činí 66,5 miliardy korun. Bilance zahraničního obchodu však ve srovnání s rokem 2002 zaznamenala o 3,5 miliardy vyšší schodek. Tříprocentní nárůst, se kterým ekonomové počítají pro letošní rok, bude způsobený investicemi firem, spotřeba domácností ale přibrzdí. Důvodem je zvyšování daní a pomalejší růst mzdové hladiny. České republice se podařilo snížit náskok hospodářské úrovně zemí Evropské unie, která ve 12 zemích eurozóny vzrostla jen o 0,4%. Současným tempem však bude ČR dohánět evropský průměr ještě dvacet let.

Kurzovní lístek

České národní banky

8. 4. 2004 (střed)

EUR, 1	32.580
Kanada, 1	20.350
Slovensko, 100	81.298
USA, 1	26.933

Kultura

Český lev 2003:

triumf Nudy v Brně

6.března se ve velkém sále pražské Lucerny předávaly výroční ceny České filmové a televizní akademie Český lev 2003. Fenomenálního úspěchu dosáhl nízkorozpočtový černobílý snímek Nuda v Brně, který získal lvů pět, včetně to-

ho nejceněnějšího pro nejlepší film. Trofej za režii připadla Vladimíru Morávkovi a za mužský herecký výkon v hlavní roli Janu Budařovi. Budař s Morávkem se navíc dělí o Českého lva za scénář. Nuda v Brně triumfovala také v kategorii nejlepší střih, za nějž byl oceněn Jiří Brožek. Zklamání přinesly výsledky autorům filmu Želary, který byl nominován na Oscara. Na Oscary se posílají filmy, které mají šanci zaujmout americkou porotu. Její vkus se však nemusí shodovat s parametry hodnocení poroty domácí, což se letos potvrdilo. Jedenáct "lvích" nominací se proměnilo v pouhé dvě sošky - tu za nejlepší zvuk si odnesl Jiří Klenka a Ana Geislerová se podruhé v kariéře stala nejlepší herečkou v hlavní roli. Křišťálovou sošku pro divácky nejúspěšnější snímek si odnesli tvůrci tragikomedie Pupendo v čele s režisérem Janem Hřebejkem a scénáristou Petrem Jarchovským. Dalšího lva pro Pupendo vybojovala v kategorii nejlepší ženský herecký výkon ve vedlejší roli Vilma Cibulková. Vladimíru Smutnému akademici přirklí sošku za nasnímání parodie Mazaný Filip. Za výtvarné ztvárnění tohoto filmu vyznamenali Jana Vlasáka. Nejlepší mužský herecký výkon ve vedlejší roli předvedl Ivan Trojan v čemé komedii Davida Ondříčka Jedna ruka netleská. Hudba k tomuto snímku vynesla sošku Janu P. Muchowovi. Lva za dlouholetý umělecký přínos převzal kostýmní výtvarník Theodor Pištěk, držitel Oscara za kostýmy k Formanovu Amadeovi.

Odešel významný český filmový tvůrce Karel Kachyňa

V pátek 12.března zemřel po dlouhé nemoci režisér Ka-

rel Kachyňa. Prvního květnového dne by oslavil osmdesáté narozeniny. Kachyňa se věnoval filmu přes padesát let, jeho poslední dílo pochází z roku 2003. Nejvíce je ceněna jeho tvorba z let šedesátých, kdy vznikly například filmy Kočár do Vídně, Ať žije republika! nebo Směšný pán. Známy snímek Ucho se v kinech poprvé promítal roku 1990, přestože vznikl již dvacet let před tím. Podobný osud stihl většinu jeho filmů z této doby, musely do trezoru. Divácky nejúspěšnější byla pravděpodobně díla z osmdesátých let. Kachyňa tehdy inklinoval k laskavému humoru ve spojení s příběhy obyčejných lidí. Filmy Lásky mezi kapkami deště, Pozor, vizita!, Sestřičky či Smrt krásných srnců to dokazují. V poslední dekádě minulého století se soustředil na dojemné a silné příběhy. Vznikl tak jeden z nejlepších snímků devadesátých let, Kráva. Velký ohlas měl i titul Fany, ve kterém hlavní postavu, mentálně postiženou ženu, ztvárnila Jiřina Bohdalová. V roce 1995 získal Kachyňa ocenění Český lev za dlouholetý přínos české kinematografii. Poslední film, Hanele, natočil roku 1999. Poté se věnoval televizní tvorbě, pedagogické činnosti a zároveň stál v čele prezidia České filmové a televizní akademie.

Milan Kundera

oslavil 75. narozeniny

Ve světě nejuznávanější současný český spisovatel Milan Kundera se 1.dubna dožil 75 let. Narodil se v Brně, v rodině muzikologa Ludvíka Kundery. Po maturitě začal studovat na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy estetiku, literární vědu a hudební skladbu zároveň, poté přešel na Filmovou akademii múzických umění, obor scénaristika. Zde

také po absolutoriu přednášel. O místo přišel v roce 1970. O pět let později odjel na pozvání prezidenta Françoise Mitterranda do Francie, kam nakonec natrvalo emigroval. Vyučoval zde na univerzitách v Rennes a Paříži. V roce 1979 byl zbaven československého státního občanství a o dva roky později získal občanství francouzské. Se svou ženou Věrou Kunderovou, bývalou brněnskou hlasatelkou, žije trvale ve Francii. Debutoval ve čtyřiašedesáti letech básnickou sbírkou se stalinskou tematikou Člověk zahrada čirá (1953). O deset let později získal za drama Majitel klíčů státní cenu a stal se všeobecně známým. Ovšem dnes si čtenáři z jeho začátků pamatují většinou jen soubor povídek Směšné lásky (1963-1968, celé 1970), které Kundera nazval svým "opusem číslo jedna" a zavrhl tím svou dřívější tvorbu. Spisovatelův první román Žert (1967) se stal kulturní záležitostí, stejně jako stejnojmenný film Jaromila Jirše. Hlavní hrdina krutě doplatí na svůj neviný žert, který pohlaví 50. let nechtěl tolerovat. Jeho nejznámější a nejlépe hodnocenou knihou je Nesnesitelná lehkost bytí (francouzsky 1984, česky 1985). Kundera tímto románem celému světu připomněl okupaci Československa roku 1968 a také problémy emigrantů. V polovině osmdesátých let se rozhodl, že už nikdy neposkytne žádný rozhovor. I proto je tento držitel patnácti významných literárních cen ve své rodné zemi považován za zvláštní až mýtickou osobnost. Přispívá k tomu i fakt, že poslední román v češtině, Nesmrtelnost, vyšel roku 1990, následující tři - Pomalost, Identita a Ignorace ve francouzštině.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Pontifikát Jana Pavla II. je třetím nejdelším v dějinách

Třetím nejdelším v dějinách se v neděli 14.3. stal pontifikát Jana Pavla II. Současný papež tak překonal délku pontifikátu Lva XIII., který v papežském úřadě působil 25 let a 5 měsíců. Jan Pavel II., jehož pontifikát započal 16.10.1978, byl tuto neděli ve svém úřadě již 9.281 dní. Nejdelší pontifikát se předpokládá u prvního papeže sv. Petra, přesná data však nejsou k dispozici. Druhým nejdéle působícím papežem v historii byl Pius IX., jehož pontifikát trval více než 31 let (od 16.6.1846 až do jeho smrti 7.2.1878).

Noví biskupové pro bratislavsko-trnavskou arcidiecézi

Papež Jan Pavel II. jmenoval dva nové světské biskupy bratislavsko-trnavské arcidiecéze Stanislava Zvolenského a Jána Oroscha. Současně papež přijal rezignace dosavadních světských biskupů této arcidiecéze Dominika Tótha a Štefana Vrableca, kteří v souladu s Kodexem kanonického práva požádali o uvolnění ze svých úřadů po dovršení 75 let. Mons. Stanislav Zvolenský se narodil v roce 1958, na kněze byl vysvěcen v roce 1982. Postgraduální studia absolvoval v rakouském Innsbrucku a na Gregoriánské univerzitě v Římě, kde v roce 1998 obdržel doktorát církevního práva. Působil jako diecézní soudce a odborný asistent na Římskokatolické Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě UK v Bratislavě. Ján Orosch se narodil v roce 1953, na kněze byl vysvěcen v roce 1976. V roce 1993 byl jmenován děkanem v Štúrove.

Zemřel vídeňský kardinál König

Emeritní vídeňský arcibiskup kardinál Franz König zemřel ve věku 98 let v sobotu 13.3. ve Vídni. Zádušní mše a pohřeb kardinála Königa se uskutečnily 27.3. ve vídeňském domě sv. Štěpána. Za Českou biskupskou konferenci se pohřbu zúčastnili její předseda olomoucký arcibiskup Jan Graubner; pražský arcibiskup kardinál Miloslav Vlk; arcibiskup Karel Otčenášek - emeritní královéhradecký biskup - a brněnský biskup Vojtěch Cikrle. - "Jeho svědectví Kristovu evangelium a oddanost míru a usmíření zářila daleko za hranice jeho rodné země," napsal v reakci na zprávu o úmrtí kardinála Königa papež Jan Pavel II. Franz König se narodil v roce 1905. Ve svých 28 letech byl vysvěcen na kněze, v roce 1952 byl jmenován biskupem v Sankt Pölten a v roce 1956 vídeňským arcibiskupem. O dva roky později ho papež Jan XXIII. jmenoval kardinálem. Kardinál König věnoval velké úsilí podpoře křesťanů ve východní Evropě v době komunistické diktatury, byl jedním z aktivních protagonistů zasedání 2. vatikánského koncilu a podle autobiografie Jana Pavla II. sehrál důležitou roli i při volbě současného papeže. Rakouský kardinál patřil rovněž k výrazným postavám ekleziologického hnutí, zejména pak ve vztahu katolické církve s církvemi pravoslavnými. Kardinál König je rovněž autorem významných vědeckých publikací: "Christus und die Religionen der Erde" (Kristus a světová náboženství) a "Religionswissenschaftliches Wörterbuch" (Slovník dějin náboženství).

Tíživá náboženská situace v Číně

Biskup Wei Jingyi z diecéze Qiqihar byl 5.3. zatčen komunistickými úřady na letišti v Harbinu v severovýchodní Číně. Tento biskup je ve svých 46 letech jedním z nejmladších představitelů tzv. "podzemní církve", která uznává autoritu papeže, ale nemá tudíž schválení čínské komunistické vlády. Pro své názory strávil již 4 roky na nucených pracích. Informační zdroje AsiaNews uvedly, že biskup Jingyi se odebral na letiště, aby vyzvedl některé zahraniční přátele. Při opouštění letiště a placení poplatků byli on a řidič jeho vozu zastaveni a zatčeni. Dva zahraniční hosté, francouzští občané, byli rovněž zatčeni, ale propuštěni již o několik hodin později. Zpráva o zatčení biskupa tzv. podzemní katolické církve vyvolala důraznou reakci Svatého stolce. Ředitel Tiskového střediska Svatého stolce Joaquín Navarro-Valls uvedl, že Vatikán byl "znepokojen a zarmoucen" a požádal čínské komunistické úřady, aby zveřejnily svá obvinění vůči biskupovi, "jak se děje v kterémkoli právním státě". "Svatý stolec nemá důvod pochybovat o biskupově nevině," uvedl Navarro-Valls ve svém prohlášení. Z Pekingu přišla nepřímá odpověď prostřednictvím mluvčího ministerstva zahraničí, který uvedl, že biskup byl zadržen kvůli "výslechu" o falšování dokumentu za účelem opuštění země. Katolíci v diecézi Qiqihar se obávali, že biskup Jingyi bude propuštěn až po Velikonočních, aby nedošlo k režimem "nepovoleným setkáním" a bohoslužbám o velikonočních svátcích. K náhlému biskupovu propuštění došlo v neděli odpoledne (14.3.), když zasedal Národní lidový kongres. Při výročním zasedání čínského parlamentu diskutovali komunističtí představitelé o zavedení pojmů "svoboda víry" a "ochrana lidských práv" do čínské ústavy. AsiaNews dnes uvedla, že biskupovo propuštění ochránil vládu před rozpaky, protože je často kritizována, že v teorii prohlašuje věci, které odporují praxi. Jiné zdroje uvedly, že biskupovo propuštění usnadnila skutečnost, že zatčení byli také cizinci. Podle AsiaNews je přibližně 50 biskupů a kněží, kteří jsou zadržováni v čínských věznicích nebo je jim zabraňováno vykonávat jejich kněžskou službu. Zhruba 20 kněží je v pracovních táborech. Biskup James Su Zhimin a jeho světský biskup Francis An Shuxin z diecéze Baoding strávili za mřížemi většinu své duchovní služby. Byli uvězněni v roce 1996. Svou víru mohou v Číně svobodně vyznávat jen příslušníci Čínského katolického národního sjednocení (založeného v roce 1957), které spolupracuje s komunistickým režimem a nemá žádné oficiální vztahy se Svatým stolicí. Příslušníci katolické církve - věrné Svatému stolci - jsou úřady pronásledováni. Rovněž diplomatické styky mezi Svatým stolicí a komunistickou Čínou byly v roce 1957 přerušeny. Na druhé straně však Svatý stolec udržuje diplomatické vztahy s Tchajwanem. Podle autonomního statutu z roku 1997 se mohou katolíci v bývalé britské královské kolonii Hongkong svobodně hlásit ke své víře.

Podle ČBK

Tanečníci z Brna na zájezdu v Texasu

Taneční skupina z Brna na Moravě přijede na umělecký zájezd do Texasu. Tento zájezd je organizován Českou vzdělávací nadací státu Texasu společně s hudební katedrou na Severotexaské universitě v Dentonu, TX. jako oslavu padesátiletého trvání nadace.

Česká vzdělávací nadace státu Texasu nedávno uzavřela smlouvu na sbírku 400 tisíc dolarů k založení stipendia pro českou hudbu a kulturu při Severotexaské universitě v Dentonu, TX. Stipendium zajistí výměnu studentů, profesorů i výkonných umělců z Moravy a rozšíří znalosti naší kultury v Texasu. Severotexaská universita udržuje vynikající spolupráci s Janáčkovou akademií múzických umění v Brně na Moravě a za posledních deset let asistent profesor Tomáš Sovík vedl více než 20 zájezdů do Brna. Pro další informace volejte hudební katedru university na čísle 940-565-2243 nebo Dr. Jima Bezděka na čísle 940-382-9349.

Česká vzdělávací nadace státu Texasu byla založena v roce 1954 a podporovala vyučování češtiny a kultury na středních a vysokých školách v Texasu. V tomto roce nadace oslavuje padesátileté výročí založení. Od roku 1986, kdy obnovila činnost pod novým vedením, se snaží založit trvalá stipendia na texaských universitách. V roce 1991 se poda-

řilo založit katedru českého jazyka, literatury a kultury na Texaské universitě v Austinu, TX. V roce 1999 se podařilo založit CEFT a W. J. Hlavinkovo stipendium na Texaské A and M universitě v College Station, TX. pro moravské studenty anglistiky.

Nadace organizuje nyní sbírku pro stipendia studentů na Severotexaské universitě, protože na této universitě jsou nejlepší a nejvhodnější podmínky pro ustavení katedry české hudby a kultury. Všichni štedří dárce budou zapsáni do závěrečné brožurky a zvláště dobrosrdeční dárce si zaslouží čestné místo na plakétách na zdi v Murchisonově koncertní síni. Každý šek bude s vděčností přijat, pošlete šeky vyplněné na CEFT/UNT Fund na adresu pokladníka nadace: Tony Pustějovský, P. O. Box 744313, Dallas, TX. 75374-4213 nebo volejte Tonyho na čísle 214-353-2630. O další informace volejte presidenta nadace Marvinu Marka na čísle 281-499-2249 nebo předsedu nadace Clintona Machanně na čísle 979-696-1360 nebo 979-845-4898.

Taneční skupina vystoupí 16. dubna 2004 v areálu university v Dentonu, TX. v 9 hodin dopoledne pro studenty a ve 4 hodiny odpoledne v Recital Hall na katedře hudby, Ave. C, v sobotu 17. dubna vystoupí tanečníci v College Station

v sedm hodin večer v Robert Wenck Fallout Theatre, Blocker Bldg. 144. V neděli 18. dubna vystoupí v Austinu, TX. v Batts Auditoriu v areálu university, v pondělí 19. dubna vystoupí v El Campo Civic Center, Dušan Room, 2350 Mechanic Street.

Ve středu 21. dubna vystoupí skupina v síni SPJST číslo 88 na 1435 Beall ulici. Ve čtvrtek 22. dubna skupina vystoupí v LaGrange večer ve školním auditoriu a odpoledne vystoupí pro školní mládež. V pátek 23. dubna vystoupí tanečníci ve Westu ve školním auditoriu a v sobotu bude poslední představení v Sokole v Dallasu, TX. na Greenville Avenue.

Hudba a kultura je nedílnou součástí života našich krajanů v Texasu a nyní máme možnost obohatit naši kulturu v Texasu jedinečným vystoupením mladých tanečníků a tanečnic z Brna na Moravě. Tento zájezd poukazuje na možnosti, které nám poskytuje dobrá spolupráce se starou vlastí. Proto přispějme každý podle svých možností, abychom mohli sledovat prvotřídní představení tanečníků, zpěváků, budoucích hudebníků a umělců v oboru hudby a kultury v Texasu v síních našich krajských spolků.

Brian Vaniček - Jan Vaculík

Slavnost na Českém Národním Hřbitově 1.května 2004

5255 N. Pulaski Road, Chicago, IL 60630, Tel. 708 - 788 - 8442 nebo 773 - 539 - 8442

Prohlídky hřbitova s odborným výkladem Alberta Waloviche budou dopoledne od 10:00 a.m. do 12:00 a.m. a odpoledne od 1:00 p.m. do 3:00 p.m.

Před každou prohlídkou bude k občerstvení káva a koláče.

Ve 12:15 p.m. vystoupí krojovaná skupina z Ústředny Moravských Spolků, která zazpívá tradiční národní písně.

Dar: předem přihlášení - \$ 8.00, na místě - \$ 10.00

Bližší informace: Marge Stueckemann 847 - 362 - 9036 mdstueck@aol.com

Přihlášky - šeky: Friends of Bohemian National Cemetery

Marie Jensen, 3016 Maple Ave., Berwyn, IL 60402-2849

Posel dobrých zpráv v Chicagu

Miroslav Gabriel Částek v dramatisaci Clodelovy křížové cesty: „Napřed je třeba unést kříž“

Nezapomenutelný týden proběhl v Chicagu ve dnech od 20. do 28. března, kdy mezi nás zavítal brněnský umělec a herec, pan Miroslav Gabriel Částek a mladý moravský hudební skladatel, klavírista a pedagog, pan Leoš Kuba. Když pan Miroslav Částek před léty vstoupil do třetího řádu svatého Dominika, přijal jméno archanděla Gabriela, který v dějinách spásy vystupuje jako posel dobrých zpráv. Ve svých pořadech vytvořených formou divadla jednoho herce se nyní sám stává pro širokou veřejnost nositelem takových dobrých zpráv a jeho poselství tentokrát dorazilo až k nám do Nového světa.

V sobotu večer 20. března měla naše česko-slovenská krajanská komunita vzácnou příležitost shlédnout neobvyklé dramatické provedení novely amerického spisovatele Ernesta Hemingwaye *Stařec a moře*, samozřejmě v českém překladu. Toto mistrné vystoupení všestranně talentovaného divadelního umělce, dramaturga, herce a imitátora pana Miroslava Gabriela Částky bylo předvedeno nadšenému obecenstvu v besedním domě při farnosti Panny Marie Svatohorské v Ciceru.

Hemingwayův zdánlivě jednoduchý příběh chudého rybáře původem z Kanárských ostrovů, žijícího však na Kubě, je nutno chápat jako novodobou mikrokosmickou tragedii malého člověka, jehož

životním cílem je překonat nepřátelské přírodní živly a zároveň též opravit svou upadající rybářskou pověst a získat úctu a prestiž mezi svými soupeři v tvrdé soutěži za chlebem a reputací. Na rozdíl od typického klasického protagonisty starého řeckého bájesloví nebo aristokratického hrdiny Shakespearových tragédií máme zde politování hodnou osobnost ubohého, osudem stíhaného člověka moderní truchlohry, který však nepostrádá lidské důstojnosti, odvahy, trpělivosti, vytrvalosti a ctižádosti. Jeho touha po úspěchu ho motivuje k takřka nadlidskému úsilí ulovit největší rybu své rybářské kariéry. Santiagova „troufalá ctižádost“ je odměněna obdivuhodným úlovkem, ale zároveň i potrestána katastrofálním koncem. Stěžejní myšlenka tohoto příběhu je shrnuta do věty: „Člověk může být zničen, ale přitom neporažen.“ To je v podstatě filosofické téma existencialismu, které prolíná řadu moderních románů a dramát naší doby. Hemingwayův zdramatizovaný příběh Stařec a moře si zaslouží zamyšlení nad alegorií celoživotního zápasu s tvrdým lidským osudem. Nejobvyklejší tragická vada či charakterová slabost protagonisty v starořeckých hrách, v renesančních tragédiích Shakespeara, či v biblickém podání je lidská opovážlivost vůči božským zákonům. „Pýcha předchází pád“ není jen otřepanou frází, ale je vlastně univerzálním varováním. Ve starém Řecku „hubris“, neboli pýcha, domýšlivost a arogance byly považovány za odmítání božské všemohoucnosti a byly vždy důvodem proč zpuční hrdinové byli přísně potrestáni (viz Sisyfus, Oedipus, Odysseus, atd.). ve Starém zákoně to byli pyšní andělé, kteří se vzbouřili proti Bohu a byli svrženi z nebes, a Adam a Eva, kteří v zaslepenosti a v touze po nadpozemské moci hřešili porušením božského příkazu a byli potrestáni vyhnáním z ráje. Na druhé straně to byl Job, který byl těžce zkoušen Bohem, a nakonec byl odměněn za svou pokoru a odevzdanost do vůle Boží. Shakespearův ambiciózní protagonista Macbeth snad nejlépe reprezentuje nebetyčnou sebedůvěru, když ignoruje osudná varování čarodějnic, aby nakonec pozdě pochopil svůj zasloužený pád z moci.

Santiago prožívá bolestnou odysseu, trpí hladem, žízní a skoro smrtelnou únavou.

Jeho rybolov končí pochybným vítězstvím. Žraloky ohlodaná kostra velké ryby, kterou Santiago konečně dopraví na pobřeží nepředstavuje jeho nezdar a on sám není terčem posměchu ostatních rybářů, naopak je obdivován pro svou houževnatost. Zpravidla ideály, za které bojuje a často umírá tragický protagonista, přežívají jeho životní existenci. Navíc Santiago nakonec lituje, že zahubil tak krásný a vzácný exemplář mořského tvora a zkroušeně odprošuje velkou ulovenou rybu za to, že ji zničil. Křesťanská verze existencialismu zdůrazňuje, že člověk není předurčen k zániku, že Bůh Stvořitel ho obdařil svobodnou vůlí, a že Bůh poskytuje lidstvu příležitost čelit zdánlivě nepřekonatelným překážkám, neustále volit mezi dobrem a zlem, nepropadat pesimismu a nezoufat nad nezdařem, utrpením a neodvratnou smrtí. Právě tím se člověk liší od zvířat, jejichž existence je řízena pouze pudem sebezáchovy, zatímco lidské bytosti projevují své vyšší poslání a humanitu tím, že přijímají výzvu k zdánlivě nerovnému, často absurdnímu souboji s osudem a zároveň vyznávají svou víru a odevzdanost v Boží prozřetelnost. Santiago se obrací modlitbou ke kubánské Madoně, zatímco Willy Lowman, ve Smrti obchodníka od Arthura Millera páchá sebevraždu, tedy dvě různá řešení neodvratného tragického konfliktu.

Herecké podání Miroslava Gabriela Částky bylo vskutku vynikající. Částek bez jakýchkoli kulís nebo rekvizitářů vyjádřil pouhými pohyby těla, gesty rukou, výrazy obličeje a hlasovou modulací celou škálu lidských citů. Jeho emotivita vedla diváky od soucitu s utrpením Santiaga až k empatii, to je k promítnutí se do fyzicky prožívaných pocitů trpícího rybáře. Mnozí z přítomných pochopili účel klasické tragédie, dosažení katarze, neboli spontánní očisty od nežádoucích citů jako pýcha, pomstychtivost, závist a silná ctižádost. Herec Částek mistrně sehrál osobnosti tohoto příběhu, včetně vyprávěče a zcela upoutal pozornost obecenstva po celou dobu svého výstupu. Nemalý podíl na úspěchu tohoto divadelního představení měl skladatel Leoš Kuba, který skvěle vystihl měnící se scény dramatu reprodukcí hudbou, kterou sám zkomponoval. Zvláště uchvacující byla závěrečná píseň, ve které

Santiago odprošuje mrtvou rybu za svou pýchu a krutost.

Po představení bylo podáváno přítomným chutné domácí občerstvení. Pěkným zakončením večera byla zajímavá debata s divadelními umělci, kteří sklídili opravdu zasloužený potlesk a vrcholné ovace.

Následující pátek 26.března večer byla v kostele Panny Marie Svatohorské zahájena třídenní duchovní cvičení jako příprava na blížící se velikonoční svátky. Nejprve se přítomní pomodlili svatý růženec pod vedením českého misionáře Otce Dušana Hladíka, který potom sloužil mši svatou. Místo obvyklé homilie pan Miroslav Gabriel Částek přednesl úchvatnou meditaci na křížovou cestu nazvanou „Napřed je třeba unést kříž“ od francouzského autora Paula Clodela. Tentokrát byl pořad doprovázen hudbou vynikajícího soudobého moravského hudebního skladatele Zdeňka Pololánika. Pan Částek, terciář sv. Dominika, znovu dokázal svůj nesmírný talent skvělým zdramatizováním Kristova umučení. Zvláště silným zážitkem pro přítomné byla část, kde rozvášněný dav projevuje svou nenávisť vůči Kristu nepřčetnými zuřivými výkřiky a pomstychtivě vyžaduje před Pilátem Ježíšovu smrt. Herec Částek opět překvapil svou vynalézavostí a originalitou, když pomocí dlouhého, krvavě červeného roucha graficky znázornil Kristovu flagelaci, jeho klesání pod tíhou kříže, ukřižování, sejmutí Ježíšova těla z kříže a něžné uložení do hrobu. Nechyběla samozřejmě Kristova lidsky vyjádřená zoufalá slova bázně před strašným mučením a smrtí: „Otče, odejmi tento kalich utrpení ode mne, ale ne má, ale

Tvá vůle se staň!“ a téměř beznadějný výkřik z kříže: „Bože můj, proč jsi mě opustil?“ Co dodat k tomuto geniálnímu dramatickému popisu Kristova umučení než: „Bože žehnej těmto vynikajícím umělcům a inspiruj je k další dramatické a hudební činnosti.“ Z úcty ke Kristově oběti a současně jako projev uznání panu Částkovi na závěr představení všichni přítomní povstali a chvíli setrvali v tichém zamyšlení.

Program duchovních cvičení pokračoval v sobotu 27.března a opět vyvrcholil večerní bohoslužbou v kostele Panny Marie Svatohorské. Tentokrát byl zaplněný chrám svědkem dalšího představení nazvaného „Bůh je láska“. Pan Částek tento recitál vybraný z evangelia sv.Jana přednesl opět uprostřed mše svaté. Od první věty: „Na počátku bylo Slovo, a to slovo bylo u Boha, a to slovo byl Bůh“ nás herec mistrně provedl životem Ježíše Krista, jenž „do vlastního přišel, ale vlastní ho nepřijali.“ V setmělém chrámovém prostoru, stojí na vysokém stupínku a osvětlen dvěma silnými reflektory herec Částek - pouze pomocí černého plátna, na němž byla znázorněna bílá tvář Ježíše Krista dokonale zdramatizoval svůj recitál, když střídavě pozvedal a spouštěl Kristův obraz, aby tak jeho pozvednutím naznačil přímou řeč našeho Spasitele. Pořad byl opět doprovázen fantastickou hudbou Zdeňka Pololánika, kterou dovedně řídil pan Leoš Kuba, a která doplňovala prózu, podbarvovala zpěvné recitativy a doprovázela dojemné písně. Závěrečnou písní „Bůh je láska“ pak pan Částek strhl všechny posluchače a v celém kostele jakoby láska a dobrota skutečně přetékaly z jednoho na druhého. Byl to zážitek neuvěřitelně silný a dojmavý.

Poslední představení pana Částky uzavřelo pořad duchovních cvičení v neděli 28.března odpoledne. Po předcházející křížové cestě a mši svaté zaměřil pan Částek své rozjímání na knihu Následování Krista od známého kněze, mnicha a spisovatele Tomáše Kempenského. Tato kniha, sepsaná před více než 500 lety, je dnes po Písmu svatém druhou nejčtenější knihou na světě. Autor zde shromáždil duchovní rady nejen pro řeholníky, ale pro každého člověka, jak následováním Ježíše Krista může dojít k pravému štěstí. Ve svém výběru z knihy Tomáše Kempenského nazvané „Cesta k pokoji“ pan Částek opět svým mistrným recitačním výkonem vyzýval posluchače, jak mají ve svém životě hledat Boha a napodobovat

Hudební skladatel Leoš Kuba

Ježíše Krista, a tak dosáhnou duševní pohody, vyrovnanosti a útěchy. Myšlenky, které přijímají miliony čtenářů již několik století, varují před pýchou a bláhovým sebevědomím, doporučují skromnost a pokoru a naplňují člověka duchem lásky k Bohu. Herec Částek vyjádřil autorovy rady a myšlenky mistrným přednesem a ukázal cestu, jak následovat Krista – nezoufat si, když se nám někdy zdá, že jsme ztratili pohodu a pohodlí, pokorně přijímat vůli Boží a trpělivě čekat na Boží pomoc. Působivá hudba od skladatele Leoše Kubu podmalovala mluvené slovo v hlubokém souladu. Všichni přítomní brněnské umělce na závěr odměnili neutuchajícím potleskem.

Účastníci všech představení pana Částky se shodují na tom, že prožili nezapomenutelné chvíle či hodiny, které nám oba umělci s láskou připravili. Neuvěřitelně silná a procítěná duchovní dramata v unikátním podání divadla jednoho herce - Bohem nadaného recitátora a umělce pana Částky provázená překrásnou hudbou současných skladatelů se hluboce vryla do mysli i do srdcí vnímavých posluchačů. Věřící byli vnitřně povzbuzeni, hledající duchovně motivováni a všichni si odnesli hluboký kulturní zážitek. První vystoupení herce pana Miroslava Gabriela Částky v Americe bylo velmi úspěšné a stejně tak i představení hudebního skladatele pana Leoše Kubu a jeho tvorby naší krajanské veřejnosti se setkal s nesmírně pozitivním ohlasem. Doufáme, že tyto umělce v nedaleké budoucnosti mezi námi znovu přivítáme.

Autorem této recenze je „JARO“

Miroslav G. Částek ve hře „Bůh je láska“

Klasická kytara v kostele

KONCERT VLADISLAVA BLÁHY V CHICAGU

Výkon odpovídající jeho pověsti

Po dvou letech zavítal opět do Chicaga profesor brněnské konzervatoře a Janáčkovy akademie múzických umění Vladislav Bláha. Jeho vystoupení připravila jako v předešlých letech tramská osada Dálava - Chicago a to opět v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru v neděli 7.března 2004. Tento kostel, postavený českými přistěhovalci v prvních desetiletích minulého století, má totiž výbornou akustiku, která našemu umělci světové třídy zcela vyhovuje. O průběhu koncertu se vyjádřil náš kamarád z osady Vladimír Slíva takto:

„Prof. Bláha přijel do Chicaga v rámci svého nabitého koncertního turné po USA, když se předtím tak trochu ohrál v Arizoně, kde měl své první vystoupení ve Phoenixu. V programu hraných skladeb bylo zahrnuto vše od tradičních španělských prvků (Manuel de Falla) až po americké blues (Rex Willis - skladba věnována Bláhovi) a současnou českou klasickou kytarovou hudbu (Miloš Štědroň). Dílo Kubance Leo Brouwera, jež Bláha dal na úvod svého programu a jež též dobře zvládl, neměl u návštěvníků takovou odezvu, jako když jsem je slyšel kdysi v Praze v podání autora. Myslím že nejvděčnější skladbou byla zase Moraviana, v níž v Bláhově „moravském“ podání zazněly známé i méně známé melodie moravských národních písniček, jak je zpracoval anglický skladatel John Duarte. Jeden z přídavek, rumunský tanec Hora od Štěpána Raka, padl jakoby „na vyprahlou půdu“ publika a byl vřele přijat pro své kulturní pozadí, rychlé tempo

a v neposlední řadě i familiárnost.“

Jinak kamarád Slíva správně podotkl, že osada Dálava se ráda setkává i s takovými kytaristy, kteří předvedou další dimenze tohoto oblíbeného tramského nástroje. Návštěva na Bláhově koncertu byla o nějakou tu desítku větší než před dvěma roky; v řadách účastníků převládali přátelé a fandové klasické kytary z chicagského českého a slovenského společenství. Bláhův profesionální výkon ocenili návštěvníci několikerým povstáním a dlouhotrvajícím potleskem. Osada pak děkuje jak prof. Bláhovi za to, že nás potěšil svým uměním, tak též všem sponzorům tohoto jeho vystoupení a provolává jim UMÍ! Ahoj! - T. O. Dálava

Nejstarší slovenské kostely v Chicagu

Pokračování ze str.2

O Vánocích 1963 byl Otec Chvojka za svou dlouholetou obětavou práci poctěn titulem Monsignora. Před odchodem do penze v roce 1967 obnovil Růžencové bratrstvo, jež dosud ve farnosti působí.

Po Monsignoru Chvojkovi převzal farnost dosavadní kaplan Otec Jan Spitkovský. V té době se zde začaly zavádět změny požadované II. vatikánským koncilem a také začal mohutný příliv Jihoameričanů španělského původu, kteří založili nové spolky: Kroužek modlitební, který se později změnil na charismatický, Dámy Neposkvrněného Srdce Panny Marie a Spolek důchodců (Golden Agers). Diamantové jubileum farnosti se slavilo 27.září 1978 a děkovná mše sva-

tá se konala ve třech jazycích: ve slovenštině, angličtině a španělštině. Farní školu v té době navštěvovalo 150 žáků a učilo v ní šest františkánských sester a jedna laická učitelka.

Otec Spitkovský a jeho kaplan Ronald L. Kondzielka pilně studovali španělštinu, aby mohli plně pastoračně sloužit svým španělsky mluvícím farníkům, kteří v průběhu dalších 20 roků úplně nahradili slovenské rodiny, které se odstěhovaly do západních předměstí, odkud dojížděly na nedělní mše svaté a velkodušně podporovaly svoji bývalou farnost, která se po jejich odchodu dostala do finanční krize, takže farní škola musela být zavřena. Nedělní slovenské mše svaté se zde přestaly sloužit před šesti lety.

Když loňského roku u příležitosti 100 letého výročí založení farnosti sloužil v kostele Nanebevzetí Panny Marie děkovnou mši svatou chicagský kardinál

Francis George, přijelo na ni také velké množství Slováků. A bylo zač děkovat, neboť farnost, přes značné finanční potíže, vykazuje kvetoucí náboženský život. Vyučování náboženství navštěvuje 250 dětí a farní budovy se staly sídlem „Kolbe House“ (Domu sv. Maxmiliána Kolbeho, velkého ctitele Panny Marie, který obětoval svůj život za spoluvězně v koncentračním táboře v Osvětimi 14.srpna 1941). Kolbeho dům je střediskem duchovní péče pro vězně a jejich rodiny. Nedaleko odtud je totiž okresní věznice (pro okresy Cook a Lake county), kde ze 14.000 vězňů je obvykle 25-30% katolíků. Ročně projde touto věznicí až sto tisíc vězňů. Tak se dnes původně Slováci vybudovaná farnost podílí na duchovní pomoci těm, kteří se ocitli na okraji lidské společnosti, a o kterých Pán Ježíš při posledním soudu řekne: „Byl jsem ve vězení a navštívili jste mě.“ (Mat 25, 36) *Karel Chrobák*

Srdečně Vás zveme na

MÁJOVOU SLAVNOST

v sobotu 8. května 2004

Taneční zábava

a bohatý kulturní program

bude v sále Sokola Berwyn, 6445 W. 27th Pl., Berwyn, IL

V 8.00 hod. večer vystoupí s kulturním programem děti z České školy, které zazpívají a zahrají známé pochody Františka Kmocha.

Poté začne zábava, při níž k tanci a poslechu budou hrát

"GADZOVÉ"

*Přijďte si poslechnout populární melodie
a zazpívat oblíbené písně, zatančit si a pobavit se.
Bohaté občerstvení a nápoje budou zajištěny.*

Vstup \$10.00

Slavnostní mše svatá ke cti Panny Marie

bude v 6.30 hod. večer v kostele Panny Marie Svatohorské
2412 S. 61st Avenue, Cicero, IL 60804

Všechny Čechy, Moraváky a Slováky zve
Česká misie v Chicagu

Bližší informace podá:

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

Robert Vlach

Právní služby

1. dopravní přestupky včetně
2. jízdy v opilství
3. suspenze a revokace řidičského průkazu
4. bankroty
5. kup a prodej nemovitostí
6. rodinné záležitosti, pozůstalosti
7. emigrační záležitosti
8. trestní právo

Mluvíme česky

6904 W. Cermak Road
Berwyn, IL 60402
Tel. (708) 795 - 4400

„KARLIN WEDNESDAY DANCES“

admission only \$ 2 at the door

“2004”

“Czech food” from 5.30 - 7.30 PM

call for reservations: 216 - 661 - 4726

Dancing from 7.30 - 10.30 PM

Karlin Hall 5304 Fleet Ave, Cleveland, OH

For details call: 216 - 883 - 4760

*J. Marik
Sons*

Funeral Home of Berwyn

Slouží české komunitě čtyři generace

6507 W. Cernak Road, Berwyn, IL 60402

Phone: (708) 484 - 6310

Barbara Marik Baken - Director

Owned by SCI Illinois Inc.

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road, Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec, Secretary -Treasurer

Mary Ann Mahoney, President

Chicago Representatives

Loretta Moravec

1-708-484-3162

Dolores Jacklin

1-630-968-1292

Vděčná vzpomínka

*Se smutkem v srdci vzpomínáme prvního výročí,
kdy byl povolán na věčnost náš milovaný manžel,
tatínek, tchán, dědeček, strýc a bratr, pan*

Jan Šrotýř

z Berwynu, Illinois

Narodil se ve Valašském Meziříčí na Moravě
a v Americe žil se svou rodinou 51 roků.
Zemřel 29.dubna 2003 ve věku 87 let.

Současně vzpomínáme nu

Zlatavu Janu Dulski,

která zemřela 17.dubna 1985 před 19 lety.

Mše svatá za ně bude obětována 8.května 2004
v 6.30 večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru.

Prosíme všechny, kdo jste je znali, o vzpomínku v modlitbě.

Anna Šrotýřová, manželka

Anne a Donald Samways, dcera s manželem

Kathy, Kristine a Joe Dulski, vnoučata

Kristopher a Cassie, pravnoučata,

Milan Šrotýř, bratr v Austrálii a ostatní příbuzní

Vroucí vzpomínka

*Dne 2.května 2004 tomu bude 6 let,
kdy nás navždy opustila moje milovaná
maminka a babička, paní*

Anastázie Bártová

*Žiješ s námi ve vzpomínkách a s vděčností
vzpomínáme na Tvoji lásku k nám.*

Vzpomínková mše svatá za ni a za jejího zemřelého
mažela Josefa bude v sobotu 1.května 2004 v 6.30
večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru

Joseph Bárta, syn s manželkou Darlene
Joe a Daniel, vnuci

Společnost pro Vědy a Umění (SVU) Chicago

srdečně zve své členy a přátele
na zajímavý večer hudby a historie

**v pátek 16.dubna 2004 v 7 hodin večer
v budově MidAmerica Bank (4. patro)
5900 W. Cermak Rd. Cicero**

Během programu promítneme dokumentární
videofilm o našem nejlepším symfonickém orchestru:

ČESKÁ FILHARMONIE A JEJÍ DIRIGENTI

od jejich počátků před více než sto lety
až po dobu nedávnou

Přijďte se podívat do zákulisí tohoto hudebního tělesa,
poznat hudebníky i jejich světoznámé dirigenty a
zaposlouchat se do nádherných tónů a přednesu
tohoto jedinečného orchestru.

Dobrovolný dar \$3.00.

Věra Rokničová, Jednatelka SVU Chicago

ČESKÁ MŠE SVATÁ VE WASHINGTONU

V neděli 2. května 2004 v poledne

budeme mít v naší národní kapli
českou mši svatou slouženou

dp. Antonínem Kocurkem z New Yorku.

Prosíme naše krajany, aby se v hojném počtu
zúčastnili této mše svaté
konané v naší České duchovní tradici.

*Za výbor České národní kaple
Vás všechny upřímně zvu*

Col.Al. Brož (USAF Ret.) - Tel. (703) 698-5318
Dr.George J. Švejda, Ph.D. - Tel. (301) 421-9417

St. Agnes of Bohemia
Santa Inés de Bohemia
Founded 1904

2651 S. Central Park Avenue ♦ Chicago ♦ Illinois 60623-4631
 Telephone (773) 522-0142 ♦ Fax (773) 522-0172
www.stagnesofbohemia.org

March - 2004

Dear Friend in Christ,

St. Agnes of Bohemia (formerly Blessed Agnes) is celebrating its 100th Anniversary Year.

We will celebrate a Mass of Thanksgiving for our Centennial followed by Dinner Dance.

In gratitude for your commitment, we cordially invite you to celebrate 100 years of *Faith, Education, and Service* at St. Agnes of Bohemia.

4:00 p.m. Centennial Mass – St. Agnes of Bohemia Church

7:00 p.m. Centennial Dinner Dance

Hilton Oak Lawn
9333 S. Cicero Ave.
Oak Lawn, IL 60453

Entertainment by
Los Horizontes Mexicanos & Czechoslovakian Dancers

Ticket \$75 per person
Includes dinner, open bar and 100th Anniversary Memorial Gift

Ticket Reservation Form

Please reserve early, space is limited to 400; by May 7, 2004.

Please print:

Name: _____ Phone: _____

Address: _____ Telephone: (____) _____

City: _____ State: _____ Zip: _____ Email: _____

Yes, I/we will attend, please reserve _____ tickets at \$75 per person (payment is required with reservation).

No, I/we are unable to attend, but wish to make a donation in the amount of _____ to help support St. Agnes of Bohemia School and Parish.

Enclosed is a check for _____.

Confirmation of your payment will be sent to you. Reservations will be held at the banquet entrance.

Svět zakázaných knih

Přátelé mi řekli, až pojeděš domů, zastav se v knihovně Libri Prohibiti. Není to daleko od středu města a najdeš tu mnoho zajímavého.

Kdykoliv někdo z nás jede „domů“, míněno do vlasti, kde jsme se narodili, nese s sebou různé vzkazy příbuzným z ciziny nebo také peníze a občas i menší dárky. Je to jakási pozůstalost, tradice z doby komunismu, kdy doma vládla tvrdá cenzura a osobně doručené vzkazy a dopisy byly někdy jediným způsobem, jak člověk zjistil, jestli jsou jeho drazí ještě naživu.

Samozřejmě jsem slíbila. Z Václavského náměstí je to jen malý kousek. Seběhnete Jindřišskou ulicí a za několik minut stojíte na Senovážném náměstí. Obklopen majestátnými činžáky z dob první republiky, vítá vás kostel svatého Jindřicha a kolem něj v polokruhu, dřevěné stánky místní tržnice. Přímou naproti kostelu najdete dům číslo dvě. V této budově, jak mi bylo řečeno, se nachází vzácná knihovna, kde jsou uloženy samizdaty z komunistické éry.

Co jsou to vlastně ty „samizdaty“? Jak všichni víme, není tomu dávno, kdy celá východní Evropa byla obehnaná pomyslnou železnou oponou sovětského režimu. Mimo jiných hrůz, nekonečných výslechů a věznění nevinných občanů, nastolil Sovětský svaz také cenzuru psaného slova. Byl zákaz psát pravdu. Jestliže chtěl některý spisovatel veřejně publikovat, musel oslavovat Stalina a Lenina, psát tendenční články a proslovy, do nebe vynášet pětiletky, šířit sovětskou propagandu. Zároveň byl povinen odsoudit všechno, co vzniklo na západě - a proto bylo špatné a lidu nebezpečné. O tom, kdo byl „skutečný“ spisovatel, rozhodoval ne talent, ale kulturně politické vedení tehdejší republiky; ten, kdo psal a mluvil proti komunismu, byl zrádce a třídní nepřítel.

Co zbývalo českým autorům; nemohli uplatnit svůj talent a navíc - nesměli poukazovat na lidská bezpráví. Nezbylo jim, než psát „do šuplíku“ anebo odejít za hranice.

Nebyl to snadný výběr. Lidé se bouřili, vězení se plnila politickými vězni. Avšak lid neumlčíš. Ti odvážnější, kteří nemohli odejít do exilu, začali vytahovat své rukopisy ze šuplíků a půjčovat je kamarádům. Zhotovili několik kopií, tajně je rozeslali známým a ti po přečtení pořídili kopie další a další... Ilegální řetěz pokračoval až k jedincům, kterým se podařilo opustit republiku; propašované rukopisy se dostaly do všech koutů zeměkoule.

Teprve po očekávaném pádu komunismu v České republice v roce 1989, vznikla v Praze knihovna „zakázaných knih“, kde se dnes soustřeďuje exilové a samizdatové písemnictví.

Zazvoníme na zvonek v čísle dvě a během několika vteřin zaskřípají dveře a ve vchodu nás s úsměvem vítá strážce pokladu, pan Jiří Gruntorád. Jako bychom se znali už odjakživa! Vede nás dovnitř, úzkou uličkou mezi regály a přihrádkami spisů a časopisů, do svého království samizdatů. Užaseme. Kam jen oko pohlédne, od země až ke stropu, napěchované do přihrádek, stojí tu jako vojáčky na stráž, nepřehledné řady sešitů. Díky odvážným jedincům a pomoci ze zahraničí, se zachovalo široké spektrum textů a informací. Je skoro neuvěřitelné, že se ve zdejší knihovně soustředilo víc než 22,000 knihovních jednotek a 1700 titulů periodik! Nekonečné svazky spisů obsahují práce kulturní, politické, náboženské a filozofické, hudební, divadelní, umělecké, historické a další. Ty všechny zahrnují období čtyřiceti let až do současnosti. Některé ze spisů, na příklad Slovník českých spisovatelů a další encyklopedická díla, jsou cenným příspěvkem a doplňkem českého písemnictví. V samostatné skupině jsou pak časopisy teologické, církevní a odborné pravidelně vydávané almanachy.

Samizdaty psané rukou anebo na psacím stroji, jsou často vybavené i vazbou, ilustracemi, grafickou úpravou a fotografiemi. Určitá část jich vyšla v edicích a díky péči jejich vydavatelů, se

dochovala dodnes v původní formě. Z nejznámějších jsou Petlice Ludvíka Vaculíka, Expedice založená Václavem Havlem, Krameriova expedice Vladimíra Pistoriuse a další.

Slovo „samizdat“ má svůj původ v Rusku. Ve čtyřicátých letech použil tento výraz ruský básník a spisovatel Nikolaj Glazkov, když mu sovětská cenzura zakázala vydat několik sbírek básní. Rozhodl se pro náklad ve vlastní režii, tedy s-a-m-s-e-b-j-a-i-z-d-a-t. Název se rychle ujal nejen v Rusku, ale i v dalších zemích východního bloku. Český samizdat, původně spojený s literaturou, se dostal do dalších odvětví písemnictví; nakonec našel cestu i do slovníku, jako nemá výčitka totalitního režimu, který chtěl umlčet celý národ.

Vedle původních samizdatů vám ukáže Jiří Gruntorád také produkty exilu. Část zdejší knihovny je zaplněna krajan-ským tiskem ze třiatřiceti zemí, kde ještě sídlí čeští a slovenští emigranti. Tyto publikace jsou pečlivě vedeny v Exilové Periodice vydané roku 1995 v České republice.

Knihovna Libri Prohibiti se těší pozornosti nejen místních občanů, ale také zahraničních návštěvníků, vysokoškolských studentů, novinářů a vědeckých pracovníků z nejrůznějších oborů. Pan Gruntorád přijímá zájemce s neochvějnou trpělivostí. Provede je světem zakázaných knih, poučí, poradí, vysvětlí, informuje. Při loučení jim popřeje šťastnou cestu domů a podotkne, že knihovna stále shání chybějící čísla různých výtisků, věstníků i oběžníků k doplnění a dobudování této unikátní knihovny. Samozřejmě, i finanční dary jsou srdečně vítány.

Vláda Williamsová, Chicago

* * *

V knihovně Libri Prohibiti najdete i kompletních 25 ročníků Hlasů národa a všechna čísla Hlasů národa a mnohé publikace z tiskárny českých benediktinů v Chicagu. (Poznámka redakce.)

Nový Zéland - Poklad „Tam dole“

Auckland - pohled na centrum města

Není to velké tajemství, že Nový Zéland patří mezi nejkrásnější země světa; je to jiný „zemský ráj to na pohled.“ Desetihodinový let vás přenesení z Los Angeles do Auckland, Nový Zéland. Překročíte mezinárodní hranici času a tím ztratíte jeden den. Po příjezdu tam jsme nasadili na prohlídkový autobus, z něhož jsme viděli obchodní okres Aucklandu, Sky Tower (Nebeská věž), Přístavní most, Námořní muzeum, soukromé residence na úpatí kopců obklopujících záliv, a tisíce lodí různých velikostí. Při výjezdu na horu Eden na pokraji města se vám naskytne nádherný pohled na město dole, jeho parky, přístav a krásnou krajinu, která vyrostla na troskách vyhaslých sopek a malých ostrovů. Auckland je největší město Nového Zélandu. Je to velké obchodní a průmyslové středisko s milionem obyvatel, z nichž každý čtvrtý vlastní loď.

Nový Zéland má necelých 5 milionu obyvatel, ale víc jak 64 milionů ovcí. Nový Zéland objevil roku 1642 Holanďan Abel Tasman. Později kapitán Cook prozkoumal tyto ostrovy v roce 1769 a prohlásil je za Britskou kolonii. Obyvatelé jsou většinou Evropského původu; jen 14 procent jsou domorodí Maurové. Nový Zéland sestává ze dvou velkých ostrovů: Severní Ostrov s pastvinami a stády ovcí a dobytka, a tepelných zřídél; a Jižní Ostrov, který charakterizují Jižní Alpy, ledovce, jezera a fjordy. Nový Zéland je obklopen Tasmánským mořem a Tichým oceánem.

Cestou podle severozápadního pobřeží nás upoutal 800 let starý kauri strom. V minulosti kauri lesy pokrývaly většinu kopců. Pro vzácné tvrdé dřevo byly kauri stromy káceny na stavbu lodí a téměř zanikly. Jsou teď chráněny. Viděli jsme krásné upomínkové předměty dělané z kauri dřeva v Matakohe muzeu. Na svěže zelených stráních se pasou stáda ovcí.

Kolébka Evropských přistěhovalců je kraj zvaný „Záliv ostrovů“, který přilákal rybáře velryb, a také misionáře. Nyní je to ráj pro vodní sporty a rybolov. Hlavním střediskem je Paihia vyhledávaná pro potápění, plavání s delfiny, kajaky a plachetnice, rybolov a vyhlídkové plavby.

Křižník Fullers nás vzal mezi několika z 144 ostrovů. Nečekaně jsme potkali skupinu velryb. Cílem našeho výletu byla „Díra ve Skále.“ Zkušený kapitán provedl loď dírou ve skále „o chlup“ na každé straně.

Vede-li vás zvědavost do provincií Waikato a Coromandel, najdete tam nádherné pláže, zvláště kolem Vánoc kdy místní strom pohutukawa hýří rudými květy. Kraj zvaný „Záliv hojnosti“ produkuje pomeranče, kiwi ovoce a hrozny. Velká sklizeň je posílána na trhy po celém světě.

Atmosféra se mění když se přibližujeme do Rotorua, kraje překypujícího termální činností: vařící louže bláta se zápachem sirovodíku, termální jezera, gejzíry horké vody stříkající nad obzor krajiny. Rotorua má značnou populaci Maurů; jejich kulturní činnost se těší pozornosti turistů. V našem hotelu nás bavili představením jejich tanců oblečení v jejich domorodých krojích.

Namířili jsme si do Wellington a jeli jsme kolem jezera Taupo, což je největší jezero Nového Zélandu, známé hojností pstruhů a teplými plážemi. Wellington je hlavní město Nového Zélandu a jeho politické a finanční středisko. Mezi jeho zajímavosti patří budova Parlamentu s moderní přístavbou zvanou Beehive (včelí úl), obě budovy jsou obklopené krásnými zahradami. V Národním muzeu Te Papa se nacházejí bohaté sbírky uměleckých předmětů. Wellington se nachází při mořské úžině Cook Strait a je vystaven větrům od jihu, které vanou prakticky neustále. To jsme poznali na vlastní kůži a museli jsme si držet čepice, aby nám je vítr neodfoukl. Uvnitř velkého obchodního domu bylo příjemněji. Právě tam zpívali vánoční písně. Vánoce totiž znamenají „tam dole“ začátek léta. Bylo vidět ozdobené vánoční stromky v obchodech a bankách, a na hlavní ulici města pestře ozdoby připomínaly blížící se Vánoce. Santa Claus byl v šortkách.

Uchvatné scenérie národních parků Nového Zélandu

Hory pokryté ledovci a jezera s průzračnou vodou

Asi tři hodiny trvá převoz na trajektové lodi do Picton na severním cípu Jižního Ostrova. Devět Národních parků střeží krásu jižní krajiny, která se rozprostírá od zeleně zbarvených jezer až po území chráněné horami, v němž se daří sadům ovocných stromů, vinicím a zeleninovým zahradám. 600 kilometrů západního pobřeží poskytuje velmi různorodou krajinu: od úrodné půdy pro zemědělství, lesních jezer a hluchých řek až po dramatické pobřeží s pískovcovými skálami zvané Pancake Rocks (Kamenné lívance).

Nedaleko západního pobřeží se táhne od severu na jih horské pásmo Southern Alps (Jižní Alpy) s nejvyšší horou Mt. Cook (3,754 metrů) a Mt. Tasman s jejich ledovci. Při zeměpisné šířce 44 stupňů jih, žádný jiný ledovec není tak přístupný jako Franz Josef a Fox, dva přední z 10 jiných ledovců toho pásma.

Lety helikoptérou či letadlem jsou přístupné pro turistu, který má zájem vidět shora ty ledovce a 200 kilometrů velkolepé alpské scenerie - od tyrkysově modrých horských jezer na východe po velké ledovce, jejichž zmrzlé jazyky sahají dolů přes horské lesy až do Tasmánského moře.

Mt. Cook je též přístupný z východní strany Alp, ale byl zahalen mrakem deště, když jsme přijeli na jeho úpatí.

Na břehu Jezera Wakatipu je malebné město Queenstown, místo „vhodné pro královnu“. Je to populární oblast oblíbená pro lyžování a vodní sporty. Gondola vás vynese 500 metrů na Bobův Vrchol. Tam se vám naskytne báječný pohled na jezero (60 km dlouhé, 5 km široké) obklopené pohořím Remarables. Pro povyražení můžete zkusit „bungy jump“ (skok z mostu nebo věže z výšky až 50 metrů přivázání za nohy), nebo rychlou jízdu po příkrém svahu na „luge“ vozíku.

Zajímavý pohled se nám naskytl u města Mossburn. Na oplocených pastvinách se tam pásala stáda srnek. Jsou to zdomácnělé srnky, větší než naše, a pěstují se pro obchod.

Největší požitek nás čekal v Národním parku Milford Sound ve Fiordland. Zde jsme zažili skutečnou divočinu: drsné hory s vrcholy pokrytými sněhem, ledovcová jezera a údolí, strmé skály osvěžené vodopády a hustý les. Nastoupili jsme na loď „Milford Mariner“ a pluli k Tasmanovu moři

(asi 40 km). Několik delfinů doprovázelo naši loď. Po večeri jsme zakotvili v Anita Bay, zálivu blízko moře. Protože voda v zálivu byla klidná, část naší skupiny nasedla do menších motorových člunů na projížďku k moři. Jiní pro rozptýlení a zábavu vyzkoušely jízdu na kajacích. K večeru jsme pluli do zálivu Harrison a zakotvili tam na noc. Dominantní hora fjordu je Mitre Peak (Vrchol Mítra), která se zvedá 1683 metrů přímo z moře. Ze speciální ponorky můžete pozorovat barvitý mořský život: červené a černé korály, mořské raky, chobotnice a celkem na 180 druhů ryb.

Po snídani jsme opět pluli po fjordu, abychom si mohli vtisknout do paměti krásy tohoto pohádkového světa.

Jediná cesta přes tuto část Jižních Alp je Homérovým tunelem, což je úzká jednosměrná cesta, dlouhá 2 kilometry. Žádné světelné signály. Musíte čekat až na vás dojde řada projet tunelem. Dočkali jsme se a dojeli jsme do Dunedin, většího města na východním pobřeží. Je tu vidět vliv Skotské kultury. Mnohé budovy jsou vzory Viktoriánské tvorby. Anglikánská a katolická katedrála vyjadřují strohou gotickou vznešenost. Zde jsem se zúčastnil vigílie nedělní mše svaté v katedrále sv. Josefa, podobně jako předcházející weekend v Aucklandu. Na okružním zájezdu jsme viděli kolonii albatrosů a tučňáků. Albatros je majestátní mořský pták s rozpětím křídel až 3 metry a délkou života až 60 let. Tento kraj je také domovem zvláštních tučňáků s žlutýma očima.

Nesmíme zapomenout na ptáka kiwi, státního symbolu Nového Zélandu. Kiwi je noční pták, který nelétá. Žije hlavně v tropickém lese. Dolaru na Novém Zélandě též říkají Kiwi. Jiný pták, který si zaslouží zmínky je kea, domorodý papoušek, se zálibou pokřikuje na cestující a dělá různou neplechu.

U jezera Tekapo jsme navštívili historický kostel „Dobrého pastýře“, postavený na památku útrap prvních obyvatel kraje, pastýřů stád ovcí. Z okna uvnitř kostela je vidět v dálce za dobrého počasí Mt. Cook.

Poslední den našeho zájezdu byl vyhrazen městu Christchurch, známému jako Zahradní Město, též zvané „nejvíce Anglické město mimo Anglie.“ Šli jsme pěšky podél řeky Avon, lemované lípami a palmami, na Katedrální náměstí, plné nakupujících a turistů, kteří obdivovali Gotickou architekturu a věže katedrály ukazující k nebi. Místní Botanické zahrady jsou nejkrásnější na Novém Zélandě a byly zařazeny mezi 10 nejlepších na světě. V roce 1997 bylo město Christchurch nazváno „Zahradní město světa“.

Rozmanitá krása Nového Zélandu ve vás zanechá trvalé vzpomínky na čisté a teplé pláže, zelené stráně a hory, jezera a řeky, zajímavá města a lid upřímně přátelský... a nejlepší zmrzlinu!

Odletěli jsme z Aucklandu v úterý v 18:00 hodin. Do Los Angeles jsme přiletěli v úterý v 11:00. Díky překonání časové hranice jsme tak přiletěli dříve než jsme odletěli.

Petr Pohorský, Californie

Marie Valtorta, vizionářka 20. století

Italská vizionářka Marie Valtorta (1897-1961)

Marie Valtorta se narodila v roce 1897 v Itálii. Její dětství a mládí bylo naplněno touhou po Bohu, po apoštolátu stejně jako bylo dětství sv. Terezičky Ježíšovy, jejíž Autobiografii přečetla jedním dechem a kterou byla hluboce ovlivněna. Pod jejím vlivem se nabídla stát se zápalnou obětí milosrdné Lásce Boží. Celý život nesmírně trpěla. Roznemohla se a od dubna 1934 do své smrti v roce 1961 byla trvale připoutána na lůžko.

V roce 1942 navštívil Marii zbožný misionář Fr. Migliorini, který byl po čtyři roky jejím duchovním rádcem a který ji v roce 1943 přiměl, aby napsala svoji autobiografii. Po skončení tohoto úkolu, ještě v témže roce začala psát svoje „diktáty.“ A kdo jí diktoval co má psát? Byl to sám Ježíš, který jí používal jako věrnou „mluvčí“, jako Jeho „pero“, kdy se jí zjevoval v nespočetných „vizích“ a v hloubce Jeho projevu, Maria psala v polosedě na lůžku a to kdykoliv, ve dne i v noci. Psala bez námahy, přirozeně a bez oprav, přestože byla často vyčerpaná a trpěla bolestmi. Kromě Bible a katechizmu nepoužívala žádné literatury. K tomu se vyjádřila: „Neměla jsem lidský zdroj abych viděla co píšu a čemu jsem, i při psaní, často nerozuměla.“ Výsledkem její obětavé práce je monumentální dílo nazvané Poéma o Bohu Člověku (The Poem of the Man-

God). V pěti tištěných svazcích, kdy každý má více než 700 stran, Marie píše o životě Pána Ježíše jako člověka.

Při čtení těchto knih si každý uvědomí, že Ježíš na světě prožíval bolesti a zklamání, dělal si starost o svoji Matku, po jejíž přítomnosti na svých cestách často toužil. Býval unavený a žíznivý, když chodil pouští, často se ocitl s apoštolý uprostřed bouře nebo v dešti, ale živly nezastavil, ačkoliv to mohl udělat. Mnohdy neměl ani, kde hlavu složit. Bylo jich 13, to není zrovna malá skupina při hledání noclehu! A tak často spali ve stohách, v různých kůlnách, na slámě nebo na holé zemi. Někdy bylo Ježíšovi nabídnuto lůžko v domě a apoštolové pak spali porůznu, často k nelibosti Jidášově. Ovšem byly bohaté domy, jako na příklad v Betánii, kde bývali všichni přijímáni s otevřenou náručí a štědrě pohoštěni Lazarem a jeho sestrami.

Marie Valtorta, po 28 roků na lůžko připoutaná žena, byla tak výkonná, protože byla vedena samotným Pánem Ježíšem, aby „oživila víru v Boha.“ Její práce spočívala v transkripci „diktátu“ a v popsání „zjevení“. Diktáty slyšela a aby nezapomněla slyšená slova, musela je okamžitě napsat, což ji značně vyčerpávalo. A nebylo divu, když mnohá kázání a výklady byly dlouhé, plné citátů ze Starého Zákona, kterého se Ježíš často dovolával, aby Jeho učení bylo snadněji chápáno a přijímáno.

Vidění ale zůstávala v mysli autorky dlouho, a tak popisy krajín, lidských příbytků a oblečení i popisy různých lidí jsou velice detailní, svěží a živé. Líčí nádhru přírody, ale také její brutálnost. Vidíme vesničky a města a živě si představíme život v Nazaretě, domek Ježíšovy Matky, vidíme ji na zahrádce jak ošetřuje růže a nebo v domku, jak tká roucha pro Syna. Nebo vidíme Krista s apoštolý, jak kráčí krajinou, často horskými, těžko schůdnými pěšinami. Ježíš zpravidla jde vpředu, ponořen do svých myšlenek, apoštolové jdou za ním, baví se mezi sebou, někdy se hašteří nebo kritizují různé události. Pán Ježíš často slyší co říkají, zastaví se a pak je buď pokárá a nebo vysvětlí to, o čem se dohadují.

Valtorta nespočetněkrát popisuje Pána Ježíše a pokaždé jsou její slova jiná, bohatá a svěží. Podle ní, byl Ježíš vysoký, měl krásné modré oči a tmavé blond vlasy, ale tato slova nemohouou vyjádřit Jeho Krásu, rozzářený obličej, když uviděl svoji Matku, nebo ušmudlané dítě u cesty. Projev hluboké víry a lásky u lidí Ho rovněž naplňoval blahem. Lásku potřeboval (a dosud potřebuje) jako člověk vzduch. Největší radost měl, když zachránil duši. „Duše jsou moje,“ říkal, „Duše patří Bohu.“ Když kázal, tak byl láskyplný, ale také majestátní, ba i hrůzostrašný, zejména když oslovoval falešné a zákeřné farizeje. Jeho autorita často přiváděla některé z nich až k zuřivosti. Byl velice smutný, když nenacházel pochopení zejména tam, kde by se dalo očekávat. Jidáš Ho velice často rozesmutňoval a je dojemné, že ho Pán Ježíš neustále miloval. Ale jak jinak? Když sám byl ztělesněná Láska.

Je pozoruhodné, jak Valtorta popisuje apoštolý, učedníky a ostatní hráče v tomto úžasném dramatu. Jejich projevy a reakce jsou věrné jejich charakteru. Impulsivní Petr, vřdycky veselý šprýmař Tomáš, mystik Jan, který nejlépe chápal svého Pána, starostlivý a láskyplný Ondřej, inteligentní kajcíník Matouš a nevyzpytatelný Jidáš. Nevyzpytatelný zejména pro apoštolý, ale Ježíš samozřejmě do něho viděl. V Jidášovi byly dvě osobnosti, řeklo by se, že měl rozštěpenou osobnost. Na jedné straně Ježíše miloval a chtěl se Mu zavděčit dobrým chováním; na druhé straně byl strháván do povrchnosti, přitahovaly ho „osobnosti“ okolo chrámu, kde převládali úskoční farizeové a kde samozřejmě Ježíše zrazoval od samého počátku. Ježíšovo učení nechápal a jeho povýšenost a arogance apoštolý dráždila a nejvíce Petra, který musel vynakládat veliké úsilí, aby se ovládal. Pán Ježíš totiž nestrpěl, aby Jidáš byl apoštolý kritizován.

Působením Krista se povahy apoštolů měnily. Z prchlivého rybáře Petra se stává rozšafný, moudrý a láskyplný vůdce apoštolské skupiny. Mystická láska postupuje Jana čím dál tím hlouběji k nemalé radosti Ježíšově. Apoštolové se

zjemňovali a oduševňovali. V jejich chování se stále více projevoval soucit, shovívavost, obětavost, láskyplnost a moudrost.

Dílo Marie Valtorty je rozšířená a doplněná Bible. Vidíme jaké okolnosti ovlivňovaly Ježíšova kázání a vedly k výkladům v podobenstvích, kterých je zde uvedeno mnohem více než v Bibli. Stejně tak je to se zázraky, které Pán Ježíš konal všude, kam přišel. Neustále uzdravoval a léčil. Jak se dověděl o nějakém nebožákovi, už spěchal, aby mu pomohl. Při čtení tohoto díla se dostáváme do té nejlepší společnosti, poznáváme Ježíše a Jeho Matku. Sledujeme apoštoly a jejich růst k dokonalosti a ke svatosti. Poznáváme je tak dobře, tak intimně, že se stanou našimi kamarády, našimi bratry. Poznáváme faleš a zákeřnost farizeů a zákoníků. Některé pasáže nejsou lehkým čtením, jiné se zase čtou skoro jako detektivka. Záhadná žena, celá zahalená do závoje, se objevuje všude, kde Ježíš káže. Kdo to je? Chlapec přináší větší sumu peněz a předává ji pokladníkovi Jidášovi na rozdání chudým. Od koho ty peníze jsou? Atd.

Bylo napsáno mnoho životopisů Krista (Muggeridge, Renan a mnozí jiní), ale žádný se nemůže ani přiblížit monumentálnosti a autentičnosti tohoto díla. Slavná literární díla (Dante, Milton, Shakespeare atd.) se udržela v naší kultuře, protože byla inspirována. Ale Poéma o Bohu Člověku byla nadiktována samotným Inspirátorem.

Bohužel je nesmírně obtížné se o těchto knihách dozvědět. Absolutně vrcholné literární dílo není nikde oznamováno, inzerováno, nepíší se o něm recenze, knihy nejsou vystaveny na prominentních místech v knihkupectvích. A to mě přimělo, abych o tom aspoň něco napsala, abych udělala milovanému Ježíši „reklamu“ byť skromnou a neprofesionální.

Knihy v angličtině je možné si objednat na této adrese:

Librairie Mediaspaul
250, rue Saint-Franccis Nord
Sherbrooke (Quebec)
Canada J1E 2B9

Phone No. 819-569-5535

Website: www.heandi.qc.ca

E-mail: libmedia@qc.aira.com

Jednotlivá kniha stojí \$35.00. Před touto investicí je rovněž možné si knihu nechat vyhledat v knihovně a podívat se na to, co objednáváme.

Helena Menclová, Cleveland

* * *

Přímý popud ke knižnímu vydání Poémy o Bohu Člověku dal sám papež Pius XII. V roce 1949 desetisvazkový rukopis napsaný v letech 1943-1947 posoudil osobně a prohlásil o něm: „Uvěřejněte, kdo bude čist, porozumí.“ Četbu díla doporučoval i papež Pavel VI. a známý stigmatizovaný kněz kapucínského řádu sv. Otec Pio.

* * *

Výbor z rozsáhlého díla Marie Valtorty byl publikován i v českém jazyce ve dvou svazcích s názvem Život Panny Marie a Život Pána Ježíše podle Marie Valtorty. Překlad pořídil František Press a knihy vydalo Mariánské nakladatelství v Brně v letech 1995 - 1996 celý náklad je však beznadějně rozebrán.

(Poznámka redakce.)

Poděkování za dary

V uplynulém období jsme obdrželi pro tiskový fond Hlasů národa následující dary:

\$150: Czechoslovak Allied Organizations Chicago

\$100: St. Wenceslas Church - Cleveland
Věra Hlaváčková

\$75: Moravská Kulturní Společnost Chicago

\$70: Marie Minaříková, Josef Stojaspa, Ludvík Pospíchal, Věra Zikuda, Vlasta a Eva Folke, Stanislav a Malgorzata Borýsek

\$60: Cyril Příkazský, Marta Rathan, Milan Hlavín

\$50: Ústředna Moravských Spolků Chicago, Ludvík Rafaj, Ladislav Murárik, T.O. Dálava

\$35: John Novotný

\$30: Paul Piskatý, Květa Schlosberg, Cyril Příkazský, Jo Lepka

\$25: St. Procopius Court Cicero, James a Marie Čada, Lillian Trojan

\$20: Marie Vanagas, Anna Halaška, Anna Bulířová, Michal Pleska, Karel Švec, Emil Kent, Libuše Bučková, Ladislav Gajda, Josef Šopík, Josef Borýsek, Jana Petra, Josef Ratajíček, Eduard Zebig, Milton Suess, Rudolph Dulik, Roger Dvořák, Miroslav Lazar, Leopold Barnet, Milly's Beauty salon, Jaromír Smažil, Božena Kučerová, Lubomír Hromádka, Adele Vacek, Vlasta Vicenik, Joseph Fast, Vladimíra Williamsová, Leo Fischer, Josef Hošťálek, Karel Turek

\$15: Josef Zolman

\$10: Marie Irra, Vladimír Bindr, Jiří Jakubec, Walter Valek, Otakar Blaha, Marie Korwin, Emilie Novak, Jan Jansa, Bruno Friess, Joseph Hrabec, Joseph Srahulek, Mary Cimbura, Ivan Radman, Joseph Altman

\$5: Miloslav Veith, Joseph Hrobar, Milada Jednorozec, Lydia Komínek, Ludmila Svirga, F. Stachura, s. Theresa Gottvald, Oldřich Kohout

Všem dárcům, jakož i nejmenovaným dobrodincům České Misie v Chicagu upřímně děkujeme za Vaši hmotnou podporu a vzdáváme srdečné Pán Bůh zaplat'. Na všechny pamatujeme v modlitbách a při mši svaté

Fr. Dušan Hladík

KAMÍNKY

Čtení na pokračování

Jak jsme utíkali z Rovnosti

Byl jsem jedním asi z tisíce vězňů, většinou politických, kteří začátkem září 1949 měli nahradit německé zajatce a dobývat uranovou rudu pro Sovětské bratry. Název dolu byl „Rovnost“. Dodnes na něj vzpomíná mnoho těch, kteří tam byli posláni komunistickým režimem na otrockou práci.

Z Pankrácké věznice nás bylo vypraveno asi 5 autobusů s nápisy „Rekreace URO“, „Zájezd ČSD“ a podobně. Transport se dal za policejního doprovodu a v autobusu jsme byli spoutáni po dvou řetízky a hlídalo nás pět ozbrojených členů SNB.

Bylo to takové pošmourné podzimní ráno, které se proměnilo v uplakaný den. Když nás přivezli do sběrného tábora Vykmánov, bylo tam již více autobusů z jiných věznic. Vzpomínám si na malou příhodu, když jsme přijeli k táboru, který byl kopií německého koncentračního tábora, jak jeden ze starších členů SNB v autobusu tiše řekl: „Takhle jsme si to nepředstavovali.“ Myslím, že tak vyjádřil názor velké části národa, a proto musel být použit teror, aby se lidem nahnal strach.

Mezi tím již z tábora vyjížděly velké nákladní Tatry s opočítanými vězni na důl Rovnost. Také naše skupina byla po nástupu na nádvoří a spočítání odvezena na šachtu. Celý důl Rovnost byl obehnaný trojitým plotem z ostnatých drátů s hlídacími věžemi. Tábor pro vězně byl umístěn uprostřed a byl kolem něj jednoduchý plot. Nahnali nás do dřevěných baráků, které byly v desolátním stavu, asi byly nějaký čas prázdné. Abych nemusel spát na mokré a špinavé podlaze, dal jsem si na tu špinu dveře, které stály opodál. Každý si ustlal, jak se dalo. Jak jsem se tehdy vyspal nevím, ale vyčerpán únavou jsem přece jen usnul.

Ráno nás budili na nástup a já jsem byl hned vybrán jako učeň hornictví s okamžitou platností. Mohl jsem na to být hrdý, neboť tehdy platilo pořekadlo: „Já jsem horník, kdo je víc?“ U těžební věže jsme dostali lampičky a postupně jsme sjížděli klecí (výtahem) do šachty. Tam nás již partáci odváděli na místa, kde jsme měli dolovat. Vedoucí byli vybírání z řad trestanců, ale učitelé hornictví byli civilisté. První den jsme mnoho práce neudělali, protože dost času zabralo zaučení s krumpáčem, kladívkem a lopatou a též rady pro bezpečnost, aby někoho nepřimáčknuł vozík a všechny ostatní věci, které řádný horník potřebuje znát. Také jsme dostali poučení, kam která chodba vede, abychom nezabloudili. Samozřejmě, že jsme brzy začali pátrat, zda by se tudy nedalo z tábora utéct.

Ve dvě hodiny odpoledne jsme vyfárali opět na světlo Boží. Jaké bylo moje překvapení, když jsem přišel na světlici, si nedovedete představit. Vše vypadalo docela jinak, než předchozího večera. Hned se ke mně také přitočil takový

mladý čahoun, že prý je student filosofie, a že mám místo na kavalci pod ním, a na druhé straně je jeho přítel Slávek. Dověděl jsem se, že budou pracovat na haldě a já že bych se jim hodil do hry. Prý se dozvěděli, že jsem hlídal hranice proti nepříteli a oni by nyní jako „nepřátelé“ chtěli utéct. Faktem je, že z tábora chtěl za pár dní utéct každý, ale nebylo to tak snadné. Začalo se plánovat jak „zdrhnout“, každý měl plno nápadů, ale nešlo to tak rychle.

První nápad byl utéct z haldy. Bylo to mimo šachtu a pracovaly zde dvě směny. Prostříhat se však dráty bylo velmi riskantní. Další nápad byl najít šachtu, která vede ven. Vyznat se však ve spleť větracích šachet bez větších zkušeností bylo těžké. Nakonec jsme přišli ještě na jednu cestu, která se nám jevila jako nejlepší, a které jsem také využil. Každý večer 4 trestanci chodili s jedním z členů SNB, kteří hlídali šachtu, pro večeri do jejich kasáren do vesnice Marjánka. Bylo to asi půl hodiny tam a půl hodiny zpět. Šlo se kousek lesem a pak volným prostranstvím přes pole. Zde byla příležitost k útěku.

Abychom mohli útěk realizovat, potřeboval jsem se dostat z práce v dole na povrch na haldu. To se mi asi po měsíci podařilo pomocí závodního lékaře, též trestance. Kamarád Honza, který uměl dobře mluvit, též nezahálel a dokonce se mu podařilo přemluvit jednoho člena hlídky na haldě, aby utekl s námi. Pracoval jsem teď na povrchu na různých stavebních pracích, a měl jsem příležitost toho znechuceného příslušníka SNB poznat a dobře jsme si rozuměli. Přes haldu tedy byla první možnost útěku.

Mezi tím jsem se seznámil s Přemkem a Jirkou, kteří pracovali v dole a Josefem, který pracoval na haldě a měl konečně, jak se dostat k těm SNBákům pro donášení jídla. Hned při první cestě se mi tento plán zamlouval. Přemek navíc navázal kontakt s jedním civilistou, který na dole pracoval, a slíbil nám pomoc. Tak jsme měli před sebou druhou možnost útěku. Jestli nevyjde jedno, může se podařit druhé.

První pokus jsme zaměřili na haldu. Honza vyjednal s jeho vedoucím, že přiberou ještě jednoho mladšího pomocníka, aby práce šla, jak se říká od ruky, protože tam byli většinou starší lidé. Tak jsem se již viděl, jak to všechno půjde hladce. Dokonce ani na strážnici nic nenamítali. Jenže když vedoucí hlídky viděl o jednoho mladého víc, bylo mu to nějak podezřelé. Byla také smůla, že ve službě nebyl ten náš známý SNBák. Nepomohlo ani, když Honza vykládal, že chceme udělat úderku. Vedoucí hlídky na to tenkrát odpověděl: „Já vím, do mlhy.“ Tak z útěku z haldy nakonec nebylo nic. Honza se Slávkem, ale přece za 14 dní s pomocí člena hlídky SNB do té mlhy utekli a sešli jsme se v Bavorsku.

Po jejich útěku jsme se Přemek, Jirka, Josef a já rozhodli, že už déle čekat nemůžeme. Zima byla, jak se říká, na krku a nedalo se nic odkládat. Začátkem listopadu jsme se „čtyři zločinci“ s jedním členem SNB vypravili opět pro jídlo. Byli jsme dokonce vyzbrojeni pistolí, kterou kamarádům do tábora propašoval civilista Bedřich, a ten nás měl také na smluveném místě čekat. Pistoli měl Jirka, který ale nevím z jakých důvodů, v určené chvíli nic neudělal, a tak jsme v po-

řádku donesli jídlo do tábora, aby SNBáci nehladověli. Nikdo z nás po návratu nemluvil. Nebylo o čem, nálada byla na nule. Z útěku tentokrát nebylo nic.

V úterý na to ke mně přišel Přemek, abych si tu pistoli vzal k sobě, že opět mluvil s našim ochráncem Bedřichem a Josef, že to vyjedná s jídlem na příští pátek - to bylo 11. listopadu. Znovu jsme si probrali celý plán, co mají udělat, až se v lese na mýtině zastavím. Měli říci hlídce, aby jim půjčila zápalky, že si chtějí zapálit cigarety, které jsme předchozího dne řasovali. Druhá věc byla ta, aby si ti dva, co budou před ním stoupli z boku a snažili se ho chytit za ruce a já už na něj budu mířit pistolí.

Když jsem v inkriminovaný den odcházeli z tábora, měl jsem jen obavu, aby nás na vrátnici neprohlíželi. To se naštěstí nestalo a my jsme v poklidu vyrazili pro večeri, která již neměla přijít. Když jsem došli na mýtinu na konci lesíka od šachty, slyším: „Pane strážmistr, dal byste nám zapálit.“ V té chvíli jsem již měl pistoli v ruce pod bundou a postoupil jsem trochu zpět. Člen SNB dal samopal na záda a vyndával zápalky. Chlapci si zapálili s stoupli na strany. Když SNBák prohlásil: „Jdeme dál,“ měl jsem již pistoli na něj namířenou. Jaké bylo jeho překvapení si každý dovede představit. Chtěl sáhnout po samopalu, ale chlapci ho chytili za ruce. Vzal jsem mu z pouzdra služební pistoli a Josef mně podal jakýsi nůž, kterým jsem mu přerízl řemen od samopalu. V domněnku, že ho asi bodnu, začal prosit, že půjde s námi. Josef mu ještě říkal, že na nás čeká auto, že ho vezmeme s sebou. Svázali jsme mu ruce šlemi, a když začal křičet, dal jsem mu do úst nějaký hadr, a pak jsme mu dali přes hlavu pytel, který jsme měli na chleba a hodili jsme ho do křoví.

Všimnul jsem si vedení od polního telefonu ze šachty na Marjánku, a tak jsem vyskočil a drát přetrhl. A už jsme utíkali lesem k silnici. Za chvíli jsme našeho zajatce slyšeli volat o pomoc. Doběhl na šachtu a začala na nás honba. Začalo pršet a padat sníh a tma byla na krku. Naš ochránce Bedřich na nás autem ještě nečekal. Pracoval ještě na šachtě, odkud se měl vrátit autobusem v 10 hodin a sraz jsme měli pod Klínovcem. Díky tomu, že ošizený SNBák asi řekl, že na nás někde čeká auto, bylo na silnici hned plno aut, a pronásledovatelé nás nezačali hledat od místa činu a ani nenasadili psy. To by jim ovšem pro sníh a déšť stejně nebylo nic platné.

Bedřich Přemka dobře informoval a dal mu mapu, která nám ovšem ve tmě moc nepomohla. Po začátečním bloudění jsme se však přece dali správným směrem k místu, kde jsme se měli sejít. Jirka, který se nám před cílem cesty nervově zhroutil, však zavinil, že se nás Bedřich nedočkal. Motali jsme se kolem Klínovce, dvakrát přešli před nosem spících ochránců hranic, až jsme se dostali k opuštěnému stavení. Tam jsme se usadili, mokří a unavení. Ráno nás probudilo kokrhání kohouta, a tak jsme zjistili, že jsme na okraji nějaké vesnice. Venku byla mlha, že nebylo vidět na krok, což nám též pomohlo. Zůstali jsme tam celý den a teprve večer jsme se vydali na další pouť.

V noci jsme vyšli z lesa a pod námi byl nějaký tábor, ale nevěděli jsme, který. V té době jich tam bylo hodně. Josef

prohlásil, že již dál nepůjde, a že se půjde dolů přihlásit. Namířil jsem na něj samopal, buď půjde, nebo ho odstřelím. Měl jsem na něj zlost, že zahodil pistoli, kterou nám propašoval Bedřich. Byl z nás nejstarší, měl tehdy 42 roků. Výhrůžky pomohly, a tak jsme se k ránu dostali k vesnici a podle údajů Bedřicha a podle mapy Přemek zjistil, že jsme na místě. Bedřichův domek však stál trochu o samotě na opačném konci vesnice, než jsme byli my. Byla neděle. Přechkali jsme v lese celý den a trochu si odpočinuli. Teprve za tmy jsme se vydali k Bedřichovu stavení. Jaké bylo jeho překvapení a uvítání si ani nedovedete představit. Já jsem se poprvé tvář v tvář setkal s našim pomocníkem v útěku, který svým hrdinským počínáním nasazoval svůj vlastní krk za cizí neznámé „nepřátele národa“. Dali nám najíst. Bylo to první jídlo, co jsme měli za tři dny, dokonce mé oblíbené šunkofleky, ale pak mě bylo špatně.

Měli jsme jít spolu s pašeráky přes východní Německo do západního. Přicházeli v pátek a zpět se vraceli v neděli. Kvůli špatnému počasí však tentokrát nepřišli, a tak jsme měli čekat až do příštího pátku. Mezi tím jsme projednávali jiný postup. Já jsem znal hranice od Srubů až po pramen Vltavy a podle mého názoru by byl nejlepší přechod přes Nýrsko a Svatou Kateřinu. Jirka chtěl jít přes Prahu, že vezme s sebou své děvče. Já jsem s tím však nebyl nadšen a odmítnul jsem to. Když pašeráci příští týden opět nepřišli, bylo rozhodnuto, že pojedeme v sobotu ráno vlakem do Klatov, kde se můžeme schovat, a pak rozhodneme co dál.

Doma bylo překvapení, protože mysleli, že jsem již za hranicemi. Když jsme se dostali k lidem, kde jsme se měli ukrýt, a místo jednoho se objevili hned 4 trestanci, ani nám neotevřeli. Jirka opět přišel s návrhem jet pro svoje děvče a chtěl na mě, abych mu zaručil, že společně přejdeme. Nakonec se však rozhodl, že půjde s Josefem, který dělal u dráhy a bydlel blízko rakouských hranic. Tak se naše parta v neděli 20. listopadu rozešla.

Já s Přemkem, který mě zůstal věrný, jsme vyjeli vlakem do Nýrska, ale vystoupili jsme na stanici Petrovice a Nýrsko obešli a pokračovali přes vesnici Uhliště údolím pod Svatou Kateřinou, kde byl pohraniční útvar SNB v bývalé budově finanční stráže. V údolí při potoce tam byly tři mlýny. Dnes je vše srovnané se zemí. Na konci údolí byl malý lesík, kde jsem chtěl počkat do rána, abych viděl, jak se budou střídat hlídky. Nakonec jsem si to však rozmyslel a kolem druhé hodiny v noci jsme překročili hranice a vystoupili na kopec proti Svaté Kateřině již v Bavorsku. Vidím ještě dnes Přemka, jakou měl radost, že se nám to podařilo.

Přemek Hartman, bývalý student inženýrství, strávil svůj život v Casablance v Maroku jako úspěšný podnikatel a starostlivý otec rodiny. V současné době tráví na odpočinku podzim svého života.

Josef Bicek se dostal do Rakouska a odtud emigroval do Kanady do Montrealu, kde později též zemřel.

Jiří Fikrt se rozešel s Josefem a odjel do Prahy pro své děvče. Skončil však v kriminále, kde se sešel s Bedřichem, kterého do toho navezl. V 70. letech se dostal do Kanady.

Karel Švec, Chicago

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Nejznámější lovecké hrady a zámky v České republice

Uprostřed křivoklátských lesů hrad Křivoklát sloužil jako lovecký hrad Českých králů. Družiny českých králů lovily zvěř také v lesích okolo hradu Buchlova. Přestupky se zde soudily podle loveckého práva. Řada loveckých zámků a zámeků u nás však pochází především z doby baroka a rokoka. Patří k nim např. zámek Kratochvíle, lovecké záměčky Bon Repos u Lysé nad Labem, v Černicích u Milevska, Jemčina u Jindřichova Hradce, Mendrika na Litomyšlsku, Karlštejn u Svatky, Dřevíč na Rakovnicku, Karlov u Čimelic a zámek Veltrusy, atd. Královský lovcí J. V. Černín dal postavit v letech 1784 - 1795 jedinečný přízemní lovecký zámek Kozel u Štáhlav. Ve starších zámcích jsou zřizovány alespoň lovecké sály s patřičnou výzdobou. Znamý lovecký sál (postavený v letech 1708 - 1715) je v zámku Ohrada u Hluboké nad Vltavou. Krásnou fresku „Diana v krajině“ z první poloviny 18. století najdeme na zámku v Hostivicích na Kladensku a Dianu při lovu na zámku Buchlovice u Uh. Hradiště. Táfování s loveckými náměty se nachází na zámku Čimelice, nádherné gobelíny s loveckou tematikou jsou na zámku v Náchodě.

Expozice myslivosti a lesnictví jsou instalovány na zámku Ohrada u Hluboké nad Vltavou, na zámku Lednice na Mo-

řavě a na zámku Úsov u Šumperka. Exponáty s tematikou zvěře a lovu a myslivecké sbírky se nacházejí na hradě Křivoklát, na zámku Konopiště, zámku Orlik, zámku Opočno, hradě Bitov, na zámku Hluboká nad Vltavou, na zámku Krásný Dvůr u Podbořan, na zámku Mnichovo Hradiště, na zámku Frýdland a dále na zámku Rychnov nad Kněžnou, Žleby, Bučovice, atd.

Vliv lovectví a myslivosti na celou oblast kultury je nezastupitelný. Náměty zvěře, lovu a myslivosti, postav myslivců a vůbec přírody obohatily kulturu lidstva snad nejvíce ze všech oborů lidské činnosti. V záměckých knihovnách nacházíme spisy a knihy o lovu, zvěři a myslivosti a to v jazyce německém, francouzském, anglickém, italském i španělském. Ve starých českých písemnostech nacházíme zmínku o lovu nejprve v kronikách a to v kronice Kosmově a také Dalimilově. První knihou v českém jazyce, která pojednává o myslivosti - a také lesnictví a sice z právního hlediska - byl překlad monografie Jana Dominika Kašpara, původně vydané v roce 1828 ve Vídni. Český text vytiskl František Gastl v Brně v roce 1843. České odborné myslivecké písemnictví se však začalo rozvíjet až v druhé polovině 19. století. Na našich hradech a záměch zajímavými prameny ke studiu historie lovectví a vývoje a rozvoje myslivosti jsou v archivních sbírkách různé panovnícké či státní listiny, právní nařízení, sněmovní usnesení, rozmanité řady a hospodářské instrukce panovníka či šlechtě. K zajímavým pramenům patří také osobní listy a dopisy uchovávané v záměckých archivech, ve kterých si pánstvo sdělovalo nejrůznější zprávy, poznatky, žádosti, dotazy, týkající se myslivosti.

České knihy o myslivosti v záměckých knihovnách pocházejí z druhé poloviny 19. století a z první poloviny 20. století, kdy začala vycházet postupně celá řada mysliveckých odborných knih jednak souhrnných (příručky a učebni-

Zámek Mnichovo Hradiště

ce), jednak specializovaných, pojednávajících o jednotlivých druzích zvěře a vůbec o všech mysliveckých naukách. Naším největším vydavatelem lesnické a zvláště myslivecké literatury odborné a beletristické v době před druhou světovou válkou byl lesník a redaktor Josef Václav Rozmára (1872-1951).

Život zvěře, lov a myslivost, myslivci a vůbec příroda byly odedávna předmětem beletristického zpracování básníků, dramatiky a prozaiky. Rozsáhlá oblast uměleckých řemesel se loveckou tematikou zabývá od 16. až do 20. století. Připomeňme náměty na českém sklu, porcelánu či rytiny na loveckých zbraních, které se nacházejí ve sbírkách na našich hradech a záměch.

Významnost a ojedinělost české myslivosti nohou - kromě různých památek - zdůraznit a zvýraznit koncerty lovecké hudby, které se konají na některých záměch a přilehlých záměckých zahradách. Mezi nejstarší skladatele středoevropské lovecké hudby patří hukvaldský rodák Pavel Josef Vejvanovský (1640 - 1693). Byl trubačem olomouckého arcibiskupa na kroměřížském zámku. Z řady jeho skladeb jsou významné jeho lovecké fanfáry a lovecká sonáta.

Z období klasické hudby si zaslouží zmínku J.A.T. Koželuh a jeho bratranec L.J.A. Koželuh. Jan Antonín Tomáš Ko-

Zámek Veltrusy

želuh (1738-1814) složil pro Černínské parforsní hony, konané na Jindřichohradecku, pestrou řadu loveckých fanfár. Leopold Jan Antonín Koželuh (1752-1818) byl učitelem hudby v panovnické rodině Josefa II. a Leopolda II. i dvorním skladatelem ve Vídni, složil „Loveckou sonátu“ a řadu klavírních děl, v nichž líčí lov lišek a divočáků.

Antonín Rejcha a jeho příbuzný Josef Rejcha skládali skladby pro lesní rohy. Sourozenci Pavel a Antonín Vranický skládali lovecké symfonie, kvarteta a lovecké pochody. Ozvěnou starší lovecké hudby jsou ještě „Lovecké kusy“ pro kvartet lesních rohů od Albína Maška (1804-1878).

Jízda na koni, střelby z loveckých zbraní, znalosti o lesnictví a o chovu lesní zvěře, znalost mysliveckých zvyků a tradice myslivosti to odedávna patřilo k výchově mladého šlechtice. Před zahájením honu účast na Hubertské mši byla pro šlechtu samozřejmostí.

Motiv zvěře a lovu naleznete snad na každém zámku v ČR a to na štukové výzdobě budovy nebo na stropní fresce zámku, na šlechtickém erbu nebo na některém gobelinu, anebo v zámecké obrazárně, anebo alespoň některá socha v romantickém zákoutí zámecké zahrady představuje lesní zvěř nebo Dianu, bohyni lovu, která svým půvabem upoutává pozornost návštěvníků zámeckých parků.

*Jana Džúrová,
Česká republika*

Zámek Žleby

Motiv zvěře, lovectví a myslivost v české opeře, národní písni a v naší krásné literatuře

Bedřich Smetana (1824-1884) byl ve své hudební tvorbě také inspirován lovem a přírodou. V symfonických básních „Vltava“ a „Z českých luhů a hájů“ slyšíme zvukomalebné epizody líčící lov, klid přírody i rozpoutání živlů. Postavy lovců jsou v „Čertově stěně“. Árie Blaženky v „Tajemství“ k mysliveckému mládenci Vítkovi „Slyším jen tvého rohu pění“ připomíná starou loveckou fanfáru.

V tvorbě Antonína Dvořáka (1841-1928) se objevuje lovecká scéna v „Králi a uhlířovi“ a lov také v „Rusálce“. Postavy myslivců se objevují i v opeře „Čert a Káča“.

Humorné vyprávění R. Těsnohlídka „Liška Bystrouška“ se stalo podkladem k opeře Leoše Janáčka (1854-1928) „Příhody lišky Bystroušky“. V opeře se promítají lidské osudy a povahy i do postav zvířat. Fanfáry lesních rohů uvádějí závěrečnou árii revírníka, který medituje nad smyslem a krátkostí života.

Z mysliveckých písniček jsou nejznámější „Šly panenky silnicí“, „Já jsem malý mysliveček“, „Na tý louce zelený“, „Myslivci, myslivci“. Citlivý vztah k přírodě i k řádu, který přírodu naplňuje, vyjadřují písničky např. „Letěla husička“, „Zelení hájové“ a další. Myslivecké náměty se objevují také v písničkách „Kačena divoká“, „Zakukala žežulička“, „Plavala husička“, „Měsíček svítí“, „Šla má milá do hájička“, „Šla má milá na houby“, „Já mám svou Panenku v Roudnici“ a další.

Také naše písemnictví se věnuje Přírodním námětům. Nacházíme je v dílech Karla Hynka Máchy, Frant. M. Klácela, Václava Klimenta Klicpery, v poezii Františka Ladislava Čelakovského, Karla Jaromíra Erbena, Vítězslava Háška, Josefa Václava Sládka, Adolfa Heyduka a dalších.

Je tomu tak i v próze Boženy Němcové např. v „Divé Báře“, v „Babičce“. Dále v díle Julia Zeyra, Karla Klostermanna „Ze světa lesních samot“, anebo Aloise Mrštíka „Rok na vsi“. Z děl

Aloise Jiráka připomínám „Záhořanský hon“ a myslivce v „Temnu“, příhodu lovu v „Kolébce“. Romány z lesnického a mysliveckého prostředí psal Jan Vrba, viz jeho román „Toulky lesem a polem“, anebo „Myslivcův rok“. Povídkami pod názvem „Černí myslivci“ zaujala čtenáře Růžena Svobodová. Do literatury vstoupila celá řada dalších spisovatelů, kteří se zasvěceně věnovali tématice mysliveckého prostředí, protože sami byli myslivci a toto prostředí důvěrně znali. Karel Podhajský psal podrobný „Lovecký deník“. M. Vach a J. Kovařík se věnovali mysliveckým zvykům a tradicím a jejich publikace jsou vynikajícím zdrojem informací pro čtenáře, které zajímají zákony přírody, historie lovu a myslivecké zvyky a tradice.

Mezi čtenáři jsou také velmi oblíbená díla Jaromíra Tomečka. Další řada spisovatelů se věnovala také pověstem a pohádkám s mysliveckými náměty.

Krásy přírody věrně zachycují také umělecké fotografie. Vzpomeňme alespoň publikaci „Krásy myslivosti“ od Karla Hanka.

K pohádkám inspirovaným kouzlem lesa patří „Červená Karkulka“, „Smolíček a jeskyňky“, „O chytré kmotře lišce“, „O nezvedených kůzlatech“ a další.

Velmi zajímavou oblastí jsou také říkanky a pořekadla s mysliveckou tematikou.

„Šumí březem šedé buky,
hoj, myslivče, pojď na sluky!
Zvěří hýří lovcům listopad,
hoj, Diano, lze se radovat!“

*Martina Bernatíková,
Česká republika*

MLADÝM

Štěstí

Hledej štěstí a přece ho nikdy nenajdeš!
Štěstí ti bude unikat jako krásný motýl,
bude tě obletovat a snad si i na chvíli
u tebe sedne. Není to tak docela pravda.
Říkám ti rovnou:

Nehledej štěstí, ono samo přijde k tobě!
Štěstí je jako stín, který tě sleduje,
i když na něj nemyslíš.
Štěstí přijde k tobě jako báječný pocit,
když ty sám zapomeš na sebe,
abys žil pro druhé.

Zkus jednou zapomenout na sebe,
na svou radost i na své trápení!
Udělej radost druhým,
mysli na svou rodinu, potěš nemocného,
pomoz chudákovi, navštiv starého člověka.
A jednoho dne si náhle uvědomíš,
že jsi šťastný.
Takové štěstí se nedá koupit!
Je jako ozvěna.
Ozve se jedině tehdy, když ty sám se dáš!
A dávat sebe - znamená milovat.

Běž zavčas spát

Mnoho lidí je obětí chorobného životního stylu.
Pracují mnohem méně a většinou vypadají velmi
unaveně, zejména ráno.
Samé jen neradostné a prázdné obličej.
Lidé jdou s nechutí do nového dne,
a není radno mnohé z nich ani oslovit.
Nepříjemné obličej objevíme v kancelářích a dílnách,
za psacími stoly a pracovními stroji,
u pokladen stejně jako v kuchyních a jídelnách.

Spousta lidí sahá po všech možných prostředcích,
aby se jimi alespoň trochu povzbudili.
Jsou obětmi jistého způsobu "odpočinku",
který spíše přináší napětí než uvolnění.
Jsou obětmi televize, která sama o sobě je dobrá,
ale může také pro lidi znamenat katastrofu,
pokud se jí dají ovládnout.
Jsou obětmi dlouho trvajících schůzí,
kde se tolik mluví
a přece se nic závažného neřekne.
Jdi tedy zavčas spát,
vždyť zítra musíš být
usměvavý, přátelský a laskavý!

Hledej svou vlastní cestu

Čím více propadáš vzrůstajícímu
a strach vzbuzujícímu materialismu,
čím více je tvůj osobní život vystaven nátlaku reklamy,
tím více ztrácíš radost ze života.
Duše i srdce naplňují stále nová přání a tužby,
které nemají naprosto nic společného s opravdovým štěstím.
Ale vnutí ti zkomercializovaný životní styl
a nepřinesou ti žádný pokoj ani radost.

Odolávej pokušení reklamy, která s tebou zachází
jako se strojem, který lze koupit. Útočí na tebe
ze všech stran: "Kupuj, kupuj . . . !"
Odolávej tolika běžným způsobům jednání,
jejichž podstatou není nic jiného
než chamtivost a tanec okolo "zlatého telete".

Vždyť ty přece můžeš být sám sebou!
Máš svůj vlastní rozum.
Máš své srdce.
Buď svůj a jdi svou vlastní cestou.
Cestou skromnosti, ukázněnosti a lásky.
A nalezeš,
možná po prvé v životě,
opravdovou radost.

Dobré sousedské vztahy

Lidé bydlí v jednom domě, v jednom bloku,
v jedné ulici, velmi blízko sebe.
Mohli by být dobrými sousedy a přáteli.
Ale jak se často stává,
vládne zde spíše napětí a nepřátelství,
které se časem ještě zhoršuje.
Většinou tě rozčilují drobné chyby tvých
sousedů a jím zase jdou na nervy tvé chyby.
Žít tak blízko sebe se stává velmi
nepříjemným.

A přece při dobré vůli na obou stranách
se změni vztahy natolik k dobrému,
že by nikdo ani nevěřil, že je to
vůbec možné.
Jsi tolerantní a velkorysý a proto jsi
zcela srozuměný s tím, když ti někdo řekne:
"Lidé jsou lepší, než se zdá."
Proč by to také nemělo platit o tvém sousedovi?
Jestliže jeho auto je větší než tvé,
to přece není důvod k vypovězení války.
Jestliže mluví se svými známými o tobě,
jistě to nedělá jen proto, aby tě u nich očernil.

*Z knihy Phila Bosmanse: S láskou po celý rok
Nakladatelství AVE Olomouc 1992*

Who's your daddy?

A seminary professor was vacationing with his wife in Gatlinburg, TN. One morning, they were eating breakfast at a little restaurant, hoping to enjoy a quiet, family meal. While they were waiting for their food, they noticed a distinguished looking, white haired man moving from table to table, visiting with the guests. The professor leaned over and whispered to his wife, "I hope he doesn't come over here." But sure enough, the man did come over to their table.

"Where are you folks from?" he asked in a friendly voice. "Oklahoma" they answered. "Great to have you here in Tennessee," the stranger said. "What do you do for a living?" "I teach at a seminary," he replied. "Oh, so you teach preachers how to preach, do you? Well, I've got a really great story for you." And with that, the gentleman pulled up a chair and sat down at the table with the couple. The professor groaned and thought to himself, "Great... Just what I need ... another preacher story!"

The man started, "See that mountain over there? (pointing out the restaurant window). Not far from the base of that mountain, there was a boy born to an unwed mother. He had

a hard time growing up, because every place he went, he was always asked the same question, 'Hey boy, who's your daddy? Whether he was at school, in the grocery store or drug store, people would ask the same question, 'Who's your daddy? He would hide at recess and lunchtime from other students. He would avoid going in to stores because that question hurt him so badly."

When he was about 12 years old, a new preacher came to his church. He would always go in late and slip out early to avoid hearing the question, 'Who's your daddy? But one day, the new preacher said the benediction so fast that the boy got caught and had to walk out with the crowd. Just about the time he got to the back door, the new preacher, not knowing anything about him, put his hand on his shoulder and asked him, 'Son, who's your daddy?' The whole church got deathly quiet. He could feel every eye in the church looking at him. Now everyone would finally know the answer to the question, 'Who's your daddy.' This new preacher, though, sensed the situation around him and using discernment that only the Holy Spirit could give, said the following to that scared little boy. 'Wait a minute!' he said. 'I know who you are. I see the family resemblance now. You are a child of God.'

With that he patted the boy on his shoulder and said, Boy, you've got a great inheritance. Go and claim it. With that, the boy smiled for the first time in a long time and walked out the door a changed person. He was never the same again. Whenever anybody asked him, 'Who's your daddy? he'd just tell them, 'I'm a Child of God.'"

The distinguished gentleman got up from the table and said, "Isn't that a great story?" The professor responded that it really was a great story! As the man turned to leave, he said, "You know, if that new preacher hadn't told me that I was one of God's children, I probably never would have amounted to anything!" And he walked away.

The seminary professor and his wife were stunned. He called the waitress over and asked her, "Do you know who that man was who just left that was sitting at our table?" The waitress grinned and said, "Of course. Everybody here knows him. That's Ben Hooper. He's the former governor of Tennessee!"

Someone in your life today needs a reminder that he or she is one of God's children!

You too are one of God's children. May your heavenly Father be with you!

Dr. George J. Švejda

Paths of Glory and Tribulations

In 1780, after the death of his mother, Marie Theresa, her oldest son, Co-regent since 1765, became the King of Bohemia and Hungary and the Emperor of Austria. His ascent to the throne began the reign of the Habsburg - Lorraine branch of the Habsburgs (Habsbursko - lotrinský rod)

Josef II continued introducing drastic reforms based on his plan to create a unified, enlightened and powerful monarchy. He issued some 6 thousand edicts and decrees during his 10 year rule, many of which did not remain in effect, but there were some far-reaching mandates which sent shockwaves throughout the realm:

1780 - Abolishment of regional missions whose purpose was to oversee the observance of doctrinal beliefs and to seek and destroy all heretical writings.

1781 - Establishment of a new judicial system which proclaimed equality of all citizens under the law and repealed the death sentence. Elimination of the dependence of all domestic monasteries upon foreign superiors and placement of all religious orders under the jurisdiction of local bishops. Monasteries were to accept a limited number of novices and expell all monks of foreign birth. All monasteries which were not involved in socially beneficial activities such as education or care of the sick were closed.

Imperial decree permitted the evangelical sects of the Augsburg, Helvetic and Orthodox denomination to practice their beliefs. The Edict of Religious Tolerance allowed civil rights to Lutherans, Calvinists and even Jews and allowed them liturgical services, albeit in private houses. Jews were no longer required to wear yellow identification patches or pay special tollgate taxes.

Two decrees described proper procedures when petitioning for protection from cruel treatment of the aristocracy and prohibited physical punishment of the peasants.

Most significant of these decrees was the revocation of servitude (nevolnictví). The subjects were now declared to be

"free people" although taxes, compulsory labor (corvée) and low wages remained in effect. The peasants were free to marry and to leave the country estates.

1782 - Gradual closing of all mendicant and contemplative religious orders (71 convents in Bohemia, 41 in Moravia). Vacant convents were converted into army barracks and hospitals. The University of Brno was closed and transferred to Olomouc.

Pope Pius VI arrived in Vienna to implore the Emperor to revoke his religious reforms but his appeals were in vain.

1783 - All judicial courts were brought under the control of the state.

1784 - Four sections of Prague, the Old Town, New Town, Little Quarter and Hradčany were united into a single municipality with a magistrate which was made up of the Burgermeister (purkmistr), 2 deputies and 24 magistrate councilmen.

1785 - Josef II ordered a land survey which led to the so called Josef's Cadastre (Josefinský katastr) measured by professional surveyors. It established cadastre communities of 40 - 50 houses with tillable land and imposed appropriate taxes.

In January of 1786 the Nostic Theater, later known as "Stavovské" or Estate Theater, staged the first Czech original play *Břetislav a Jitka*. In December of that year it staged W. A. Mozart's opera *Le Nozze di Figaro* (the Marriage of Figaro). The Nostic Theater also presented Mozart's premiere of *Don Giovanni* conducted by its composer. The success of that opera truly endeared the city of Prague to Mozart who lived at villa Bertramka with the Dušek family of musical artists during his several visits to his favorite city.

In 1788, as an ally of the Russian Czar, Josef II declared war against Turkey and personally commanded his quarter million army which advanced into southern Hungary. His inept leadership caused demoralization of the Austrian army and the Emperor had to pass the command to General Laudon in December of 1788.

Despite numerous unpopular decrees issued by Josef II, he gained the sympathies of the Czech people. His reign was considered the peak of enlightened absolutism within the Habsburg monarchy. Josef II died of tuberculosis in February of 1790 at the age of 49 years.

Emperor Josef II. shows his sympathy with poor farmers by plowing the field

Napoleon overseeing the Battle of Austerlitz

Leopold II, younger brother of Josef II ascended the Austrian throne in 1790. His reign was characterized by numerous concessions to the Bohemian estates who were strongly opposed to the majority of Josef's decrees. He also reconciled the Catholic clergy. But most of the reforms of his predecessor remained in effect.

Two encouraging events took place in August of 1791. On August 4 the final peace treaty between Austria and Turkey was signed and on August 9 Leopold II, at the request of Bohemian Estates ordered the Crown of St. Wenceslas to be brought back from Vienna to Prague. Leopold's coronation took place on September 6, 1791.

The sudden death of Leopold II in March of 1792 brought his 24 year old son Francis II to the throne. Later that month France declared war against Austria. Russia, Prussia and Sardinia joined Austria as allies.

Between 1792 and 1805 there were 3 separate wars fought by the coalition armies of Austria against Napoleon Bonaparte. The first war ended in 1797. The second war of 1799 ended by a peace

treaty of 1801. The third war with France began in 1805 and ended the same year after the devastating Battle at Slavkov (Austerlitz). This battle became known as the Battle of 3 Emperors. Napoleon I defeated Francis II and the

Russian Czar Alexander I. On December 2, 1805 Austrian and Russian armies sent 91 thousand men into the battle against 75 thousand men of the French army. In the battle that lasted barely 6 hours Napoleon took advantage of the local terrain and defeated the allies by superior strategy. The allied casualties amounted to 15 thousand dead, 12 thousand wounded and 30 thousand captured. The peace treaty was signed at the Slavkov castle by Francis II and Napoleon Bonaparte on the 8th of December 1805. "Mohyla Míru" (The Barrow of Peace), an elaborate war memorial, was constructed at the battle site between 1910 and 1911, based on the design of architect Josef Fanta.

Tony Jandáček

*Photo on back page:
The Peace Monument at Slavkov
(Austerlitz) commemorating
the "Battle of Three Emperors"*

Peace treaty conference at Slavkov castle

